

SANDARA
DALBO ŽMONŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Pasai metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laisku

SANDARA
327 E. St. So. Boston, Mass.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY

Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States

SANDARA
327 E. St. So. Boston, Mass.

Nr. 2 Tel. So. Boston 2408 SO. BOSTON, MASS. SAUSIO 12 D. 1928 Kaina 5 centai Metai XY

Lietuvos Lenkijos Santykiai Dar Labiau Blogėja

ABIPUSIAI REIKALAVIMAI NESUTAIKOMI
Lenkai Meldžiasi Už Uniją

LIETUVOS REIKALAVIMAI LENKIJAI

Lietuvos valdžios oficialus "Lietuva" skelbia, kad pirmą kartą pradėtas bent kokios derybos su lenkais, Lenkija turi atsaukti savo kariuomenę nuo demarkacijos linijos, pašalinti iš Vilniaus krašto visus ten kolonizuotus lenkus, ir nutraukti sukilėlių siuntinėjimą į Lietuvos teritoriją. Be to iš Lenkijos turi būti išreikalautas atlyginimas už ilgą Vilniaus krašto okupavimą ir išgauti tvirtų garantijų, kad Lenkija nekenks Lietuvos nepriklausomybei. Voldemaras savo svečiui iš Lenkijos "Kurjer Warszawski" korespondentui pareiškė, kad taika tarp Lietuvos ir Lenkijos galima tik galutinai išsprendus Vilniaus klausimą. Lietuva įsileis Lenkijos diplomatinis pasiuntinius tik Vilniuje.

LENKIJOS KONTRAREIKALAVIMAI

Tuo tarpu Lenkijoje vėl ruošiami nauji reikalavimai Lietuvai ir karščiau ruošiamas upas prieš Lietuvą. Lenkija ruošianti notą didžiosioms valstybėms, skųsdama, kad Lietuva nepildanti savo duotų Genevoj taikos ir santykių pažadų. Lenkija reikalaujanti, kad Lietuva vykdytų 1920 m. Barcelonos konvenciją dėl susisiekimo Nemuno upe, taip pat 1923 m. pasirašytą Klaipėdos konvenciją kas link Lenkijos teisių Klaipėdos uoste.

Lenkų užs. reik. min. Zaleckis pareiškė Chr. Science Monitor korespondentui Varšuvoj, kad jokio Vilniaus klausimo nei ginčo dėl jo nebėra, kad sienas tarp Lietuvos ir Lenkijos yra pastovios ir kad derybose su Lietuva lenkai reikalauja tik santykių ir susisiekimo atnaujinimo bei savo teisių Nemuno ir Klaipėdos uosto keliais.

Sausio 6 d. visoj Lenkijoje bažnyčiose įvyko tam tikros pamaldos sulig Pilsudskio valdžios įsakymu, kad išprašius LENKIJOS IR LIETUVOS UNIJOS ATNAUJINIMĄ. Vilniaus arcivyskupas sudarė tam tikrą malda, kur sakoma:

"Gyvasi Dieve, kurs prieš keletą šimtų metų surišai Lenkiją su Lietuva brolybės ir meilės ryšiu, ant kelių meldžiame tave, idant ta unija, kuri dabar atsidurė dideliame pavojuje, būtų sustiprinta, ir kad abidvi mūsų tautos būtų sujungtos meile ir draugiškumu."

Spėjama, kad lenkai tuo būdu ruošia Lenkijos opiją Lietuvos prijungimui. Diplomatinėse sferose kalbama, kad po Genevos susitarimo Lietuvos Lenkijos santykiai ne tik negerėja, bet kasdien blogyn eina. Sausio 6 d. prie demarkacijos linijos jau įvyko sargybų susikirtimas, kur 1 Lietuvos kareivis užmuštas, o apie 20 sužeista. Didžiųjų valstybių spauda, kuri tiek apsidžiaugė Voldemaro Pilsudskio pasisveikinimu, dabar jau pesimiškai išsireiškia, kad Tautų Sąjunga savo politika karą pavojų nepašalina, gal dar priartino ir kad Vilniaus vaiduoklis tol gązdins pasaulį, kol jis bus paliktas, kaip dabar, kad yra.

PAVANDENIO LAIVO S.4 AUKOS

Jau kuris laikas kaip narai velka iš nuskandinto ties Provincetown pavandenio laivo S 4 žuvusiųjų jurininkų lavonus. Ligi šiol iškelta apie 20. Eina katastrofos priežasčių tardymas.

SNYDERIENĖ SU GRAY ELEKTROS KEDĖN

Nužudę prieš kurį laiką New Yorke laikraštiniškai Sniderį jo žmona Ruth Snyderienė ir jos meilužis Gray šiomis dienomis bus elektrifikuoti mirties kedėj. Snyderienė norėjo dar pamatyti savo 11 metų dukterį, bet tas prašymas nebuvo išklaustas.

LIETUVOS VYSKUPŲ PRIESAIKA

KAUNAS, 17 gruod. Šiandien Lietuvos vyskupai prisiekė Lietuvos Respublikai, kaip to reikalauja sudarytas tarp Lietuvos ir popiežiaus konkordatas. Priesaikos išskilim įvyko prezidento Smetonos rūmuose 12.30 val. Prisiekė arcivyskupas Skvircėkas, arcivyskupas Karevičius ir vyskupai: Karosas, Rejnys, Staugaitis, Kukta ir Paltarokas.

KARAS NIKARAGUOJ

Jungt. Valst. kongreso ir senato atstovai pasmerkė valdžios politiką Nikaraguoje, ir pareikalavo atsaukti jurininkus.

Susiorganizavo lauko darbininkų partiją

Indianoje įsisteigė farmų darbininkų politinė partija, kuri kovos už naudingus fermeriams ir farmų darbininkams įstatymus.

SUSISIEKIMAS SU LENKIJA

"Segodnia" 288 nr. praneša savo korespondentui telegramą iš Varšuvos, kad per Lietuvos Lenkijos demarkacijos liniją pradėjęs normalizacijas susisiekiama.

Lenkijos valdžia kasdien išduodanti daugybę leidimų pereiti demarkacijos liniją, kurią jie vadina siena — vėliausios žinios sako, kad Lietuvos valdžia tą susisiekimą vėl uždraudusi.

PIRMOJI KREGŽDUTĖ

Gruod. 21 d. Kaunan per Ryga atvyko iš Lenkijos "Kurjer Warszawski" laikraščio korespondentas p. Stanislav Kodz.

Jis lankėsi pas politinius veikėjus ir redakcijose.

Numatomas Voldemaro Susitikimas Su Strežemanu

"Berl. Tagebl." praneša, kad sąryšy su Lietuvos Vokietijų derybomis del prekybos sutarties numatomas Vokietijos užsienių reik. min. dr. Strežemano ir prof. Voldemaro pasimatymas Karaliaučiuje, tas turės įvykti pirmoje sausio mėn. pusėj.

LOWELLIO MUNŠAINIERIAI

LOWELL, MASS. sausio 4 d. '28 m. policija sugavo C. Maccurdy už vogimą automobilio, vežėsi į policijos stotį, bet vagilius pabėgo, bevažiuojant. Dabar policija jo ieško.

Dabar Lowelly labai gaudo munšainierius. Policija be varanto vaikšto po namus ir ieško, ar nėra munšaino. Bet pas lietuvius mažai randa. Bet jau pas ką randa, tai brač 200 dolerių nubaudžia.

Lowellio munšainieriai sumokėjo pabaudos \$38,000 per metus.

Nori numušti taksus ant Lowellio dirbtuvių. Kadangi daug dirbtuvių pradėjo kraustyti į kitus miestus, miesto taryba bandys sumažinti taksus kad tik dirbtuvės čia pasiliktų.

Staiga mirė Pr. Kriškiūnas. Jis dirbo prie elektros stulpų.

KUPSTAS NUVERTĖ VĒŽIMĄ

Lenkai atsaukė iš Rygos atstovą

RYGA. Lenkų vyriausybė atsaukianti iš Rygos atstovą Latvijai Lukaševičių. Kai kas mano, kad tai yra lenkų pasirošimas prieš busimas derybas su Lietuva, bet tikrai rimtai tvirtinama, kad Lukaševičius atsaukiamas už išdavimą V. Mickui ir Vikoniui slapčių apie plečkaitininkų rėmimą ir pažintis su kairiaisiais Lietuvos generalštabo oficeriais.

Vėl Kibo Už Konstitucijos?

"N. Y. Evg. Post" praneša, iš Kauno, kad Lietuvos valdžia derybas su lenkais atidėjusi ligi vasaros, o tuo tarpu imasi keisti konstituciją, kur yra įrašyta, kad Lietuvos sostinė yra Vilnius. Galimybės susitart su lenkais mažėjančios. Lietuva vėl uždraudusi susisiekiama per rubežius su lenkais.

LENKAI VĒL GRIEBĖS KONSPIRACIJA

Organizuoja "lietuvių kariuomenę"

"Chicago Trib." skelbia, kad įtuzė del nesiskubinimo pildyti Genevos pasižadėjimų iš Lietuvos pusės, lenkai vėl pradėjo skubiai organizuoti Lydoje, Vilniaus krašte "nepriklausoma lietuvių kariuomenę".

Kai kurie lietuviai, kuriems buvo žadėta šešiasdešimt centų dienai ir 20 dolerių bonas už įstojimą kariuomenėn, pabėgo ir sugrįžo į Rygą. Jie pasakoja, kad įstojantiems ir kariuomenę duodamos lenkų kariuomenės uniformos, tik su Lietuvos kariuomenės žymėmis; jie gauna tokią pat porcijas ir mokesnį, kaip kad lenkų kareiviai, ir esą lenkų karininkų lavinami.

Kaip patriotas žmoną mokino.

Kaune penktadienį XII. 9 d. vakare, piliečiai, eidami Gedimino g.ve, netoli soboro matė šitokią komediją: Pasigirdo kambary klišmas. Praeiviai sustojo gatvėje, o policininkas nieko nelaukdamas įėjo vidun. Po valandėlės kartu su policininku išėjo elegantiškas ponas, kuris garsiai teisiėnosi: "Aš esu karštas lietuvis, patriotas, o mano žmona — nepataisoma lenkė; aš ją gerai užlaikau, o ji vis savo "poška" man kiša. Aš jai parodysiu!"

VARŠUVA DŽIAUGIASI PERMAINOMIS PABALTĖJE

Suomijoje ir Latvijoje susidarę Lenkijai palankios valdžios.

BERLYNAS. (Elta). "Vossische Zeitung" praneša iš Varšuvos, kad ligišiolinio suomių pasiuntinio Varšuvoj Grosopė paskyrimas užsienių reikalų ministriū padaręs Lenkijoj genero išpuzdžio Varšuvos diplomatinis sluoksnius pareiškia, kada Latvijoje ir Suomijoje prie valdžios vairo ateina naujos vyriausybės, kurios Sovietų Rusijos atžvilgiu busiančios labiau rezervuotos, negu buvusios. Todel Varšuvoj tikimasi, kad Lenkija per savo derybas su Sovietų Rusija nepuolimo ir prekybos sutarties klausimais atsieksianti geresnių sąlygų, negu tai būtų buvę galima pataraisiais mėnesiais.

Kada Prasideda Lietuvos Lenkijos Derybos

Varšuvos laikračių žiniomis derybos tarp Lietuvos ir Lenkijos prasidėsiančios 1928 m. sausio 15 d. Derybos bus vedamos Rygoje ar Daugpily.

SSSR. VAIDMUO GIŅĖ SU LENKIJA

Kas atsitikę Maskvoje prieš Zenevos posėdžius

BERLYNAS. "Kurjer Warszawski" korespondentui pranešimu iš Maskvos 1914 m. tarp Lietuvos ir SSSR. buvusi pasirašyta slapta sutartis kuria SSSR. pasižadėjusi pulti Lenkiją, jeigu Lenkija užpultų Lietuvą.

Šių metų lapkričio pabaigoje Lietuvos atstovas Maskvoje paklauses Cičerinui, ar SSSR. išpildys sutartyje numatytą pasižadėjimą. Cičerinas atsakė, kad sutartis pasilieka galioje.

Tačiau paskutiniu momentu, kad Voldemaras ruošėsi išvažiuoti Zenevon, Lietuvos atstovas buvęs pakviestas į Narkomindielą ir ten jam buvę pranešta, kad Sovietų vyriausybė savo nusistatymą esanti pakeitusi ir kad ji galinti suteikti Lietuvai dabartiniu momentu tik diplomatinę pagalbą.

MIRĖ POETAS GUSTAITIS

Gruodžio 22 d. naktį Lazdijuose mirė poetas kun. M. Gustaitis. Tai buvo tytilus, kulturingas, visų mylimas kunigas, plačiai žinomas Lietuvos savo liriskais poezijos kuriniais.

Per naujus metus 200 automobilių policija sulaukė Lyne su senais numeriais. Liepė pastatyti garažiu ir gauti 1928 metų numerius.

LATVIJOS VALDŽIA VĒL SUDARYS KAIRIEJI

Valdžion įeis ir demokratinis centras.

RYGA. XI. 21 (Elta). "Latvis" praneša, kad esąs galimas kairiosios koalicijos grįžimas. Inicijatyvos vyriausybei sudaryti pasiimsias kairysis centras, kur sudarąs iš 10 atstovų, dalyvaujant ir demokratiniam centrui. Neaiški dar esanti socialdemokratų taktika, butent, ar jie sutiks attingai įeiti į vyriausybę, ar laikysis palankaus neutralumo Centro grupės esančios nusistatčiusios prieš grįžimą vyriausybėn užsienių reikalų ministerio Cieleno, tačiau patvs socialdemokratai nežadą jo paaukoti.

Kabinetas Pavesta Sudaryti Kairiajam Centru

RYGA. Latvų naujakiurių ir mažesnių sąjunga atsisakė sudaryti naują vyriausybę. Inicijatyvos pasiėmė kairysis centro blokas šis bandysias atgaivinti kairiają koaliciją.

LENKIJA SU LATVIJA SUSITARĖ

Lietuvos klauzulės klausimas lieka atviras

"Socialdemokrats" praneša apie visišką susitarimą tarp Latvijos ir Lenkijos del prekybos sutarties. Jo pasirašymas įvyksias po keletos dienų.

Lietuvos klauzulės klausimas busias paliktas atviru. Del jo derybos tęsis toliau.

Naujas Suomijos Užs. Reik. Min. Pravažiudamas Buvo Apsistojęs Rygoje

RYGA. Suomijos užsienių reikalų ministeris Procope, važiuodamas iš Varšuvos į Helsinkį, vieną dieną buvo sustojęs Rygoj. Jis turėjo pasitarimą su Latvijos užsienių reikalų ministriū Cielenu ir buv priimtą Latvijos valstybės prezidento Zenggalio. Spauda tam sustojimui priduoja svarbos, kadangi min. Procope skaitomas lenkų šalininkas.

LATVIJA SKIRIA LIETUVAI KARO ATSTOVĄ

RYGA. Latvijos krašto apsaugos ministerija nutarė paskirti į Kauną karo atstovą. Karo atstovai Varšuvoj ir Helsinky busią pakeisti.

LIETUVIO DUELIS SU LENKU

Vilniuj susišaudė lietuvis studentas Kryžauskas ir lenkų karininkas. Pirmas gynė Lietuvą, antras Pilsiskį. Abū sužeisti.

Trumpos žinios

WASHINGTON, D. C.—Sausio 2 d. 1928 m. per naujus metus prez. Coolidge tiek svečių turėjo, kad nuo sveikinimosi tapo dešinė ranka sužeista. Bet ir su kaire turės dar su 2000 sveikintis.

Hickman, kurs pavogė ir supjaustė 12 metų Parke-riūtę, pavirto bepročiu, kad išsigelbėti nuo kartuvių.

Sarkis smarkiai traukinas kas dien Harry Kelly Gim. Renngiasi smarkiai suplikti T. Heeny, su kuriuo mušis Sausio 13 d., 1928 Madison sq. garden New Yorke. Už Sarkey betina 10 prieš 7. Dempis sako: "Sarkis sumuš Heeney ir Tuney, kuomet jie susitiks. Dempis sako, kuomet jis mušės su Sarkiu, tai Sarkis jam daugiau uždāvė per du suėimius, negu Tuney per dešimts.

Pasadena, Kalifornija.—Saus. 2 d. į šį puikų rožių žydinti miestą susirinko šiandien 75,000 minia pamatyti futbolo gaimės.

Stebuklinga čia vieta Pasedenoj. Saulė šilta, rožės žydi, o už trijų valandų pavaziavus į Great Beer Lake ežerą ir kalnus 5-kios pėdos sniego.

Bridgeport, Conn. —Čia suareštavo 5 ir 10 centų Santą Klousą, kuris apsiavedęs su 16 pačių. Jam grėšia viso amžio kalėjimas už daugpatystę.

Monkės glansai niekam neverti sako Dr. Hofman Vokietijoje buvo bandyta įdėti keliems seniems vyrams, bet pasirodė, kad jie nieko neveikia ir vyro neatjaunina.

Lindbergas, oro paukštis laimingai nuskrido net į Hondurą kurį labai iškilmingai, čia priėmė ir didžiausias ovacijas jam kėlė. Atsirannda mat ir pamėgdžiotojų, kurie be jokios nuovokos toj srity nori perlėkti per jures. Tula ponina Grayson užsimanė garbės, pasiėmė da tris lakunus ir išskrido Kalėdų dienų per Atlantiką, niekas apie juos negirdėjo nuo to laiko, nors laivai ieškojo visur, bet jau turbūt žuvo mariose.

Lietuvos Derybos Su Lenkija Gali Įvykti Romoj

BERLYNAS. Lenkų oficialioz "Epocha" žiniomis Tautų Sąjungos Tarybos sprendimu numatytos Lietuvos Lenkų derybos, pradediančios tarp sausio 10 ir 15 dienos. Derybų vieta numatoma Daugpilis, Ryga ir Talinas, tačiau gali atsitikti, kad derybos įvyksiančios Romoje.

A.L.T. Sandaros Reikalai

Sandara už \$1.00 visam metui

"SANDAROS" DOVANŲ KONTESTAS IPUSEJO

"Sandara" už \$1.00 visam metams rado nepaprastai gyvo atbalsio plačiausiose lietuvių kolonijose. Nors labai žymi dalis gerb. skaitytojų Kalėdų dovanos čekius gavo žymiai vėliau po gruodžio 20 d., tačiau užsakymai plusta gana gausingai. Daugelis "Sandaros" draugų, lig nesulaukdami čekių, patys surinkę po kelis naujus skaitytojus jau prisuntė. Dabar, rodosi, dovanų čekių bus gavę visi skaitytojai, platintojai ir bendradarbiai. Labai didelė dalis savo kvotą jau atliko ir prašo naujų čekių. Tokiems čekiai yra skubiai pasiūnčiami. Kuriems tik truksta, arba negavo ar norėtų gauti, prašomi tuojau parašyti "Sandaros" administracijai 327 E St., So. Boston, Mass., bus tuojau atsiųsta.

Ištinančiai kviečiami visi pasinaudoti šia proga ir pagalvoti ar visi draugai, giminės ir pažystami žino, kad PER ŠI MĖNESĮ GALIMA "SANDARA" GAUTI TIK UŽ \$1.00 VISIEMS METAMS.

Dar pranešama, kad norinti pasinaudoti šia proga ir negaudami "Sandaros" Kalėdų dovanų čekio, gali ir be jo užsisakyti, atsiųsdami administracijai \$1.00. Šis kontestas "Sandarai" pelno neduos, bet duos progos turėti "Sandarą" skaitlingiausios lietuvių visuomenės miniomis, kurioms šiuo nelengvu ekonomio krizio metu keli doleriai už laikraštį daug reikalingi.

\$1.00 KALĖDŲ DOVANA \$1.00

Užsirašančiam laikraštį "Sandarą" ant metų šis čekis skaitomas vieno dolerio vertės. Užsirašymo laikas nuo 1927 m. gruodžio 20 d. iki 1928 m. sausio 20 d. "Sandaros" kaina metams \$2.00. Atsiųsk "Sandaros" Administracijai tą čekį pridėjęs TIK VIENĄ DOLERĮ ir gausi laikraštį visiems metams. Šis čekis galioja vieną mėnesį nuo gruodžio 20 ligi sausio 20 d.

Užsirašančio vardas, pavardė

Parasė

Numeris ir gaitė

Miestas, paštija

"SANDARA" 327 E STREET SO. BOSTON, MASS.

SU NAUJAIŠ METAIS

Prie "Sandaros" kontesto. Nauji metai nauji darbai. Mes Sandariečiai su Naujais Metais stojame į darbą platinimo mūsų laikraščio "Sandaros". Neku-rie pradėjo darbą labai smarkiai, bet dauguma dar-tyli, rodosi jiems būtų sve-tiniai darbai. Jeigu negali užrašyti keletą naujų skai-tytojų, tai yra didis apsilai-dimas. Kiti nebūdami San-dariečiai išpildė savo kvot-ą. Dabar laikas stoti į dar-bą.

Kiekviena kolonija turė-tų surinkti prenumeratos nemažiau kaip po 25 skai-tytojus nuo kiekvieno tuk-stančio lietuvių, gyvenan-čių toje kolonijoje. Tai yra labai nedaug, bet ir tai bus gera, lai tik ši kvota pilnai išsipildo. Kas ir to ne-gali padaryti, bus panašus į 7 miegančius brolius.

Šiuo laiku nėra sunku už-rašyti "Sandarą", tik rei-kia pakalbinti. Kiti net ačiū ištaria, gaudami už vieną dolerį visus metus gerą lai-kras-tį.

Nekurios kolonijos stato savo miestus kandidatais Sandaros kėlimui. Tas yra puiku, bet pažūrėsim, kiek

duos naujų skaitytojų tos kolonijos, ir tas parodys aiškiai, ar jie nori prisidėti darbu, ar tik tuščiais žo-džiais. Mano supratimu, jeigu tokią kolonija neduos nei 100 naujų skaitytojų, turėtų savo kandidatūrą iš-braukti.

Į darbą, į darbą, visi lie-tuviai! Centrinės partijos nariai yra pavadinti tingi-niais per mūsų kraštutines partijas. Čion dabar ir bus proga pasirodyti, kad mes suprantame ir pildome savo pareigas. Jeigu stosime darban, kitaip, liksime liurbiais. Taigi uždarykime burnas mūsų priešams.

K. Jurgelionas.

SANDAROS KONTESTO EIGA

Ligi šio virš 10 naujų prenumeratų atsiuntė — So. Bostoniečiai 35, Worcesteriečiai 32, New Britainiečiai 15, Montelliečiai 14, Waterburiečiai 13. Kiti yra atsiuntę po 4, 5, 8, 9, bet dešimties dar nepasikę. Todėl laikas pasiskubinti.

Iš atskirų rekomenduoto-jų per šią savaitę pažymė-tini: S. Jokubauskas, Dorchester — 8, Kasputis, Ke-nosha 12, Jonušas Brighton

8, Songaila Dorchester 6, K. Jurgelionas, Montello 8, Vaitkus Montello 8, Dedy-nas Worcester 29, Kaspa-raitis Racine 7, Martinas Stamford 5, Vitukinas New Britain 5, Dilaitis Ansonia 5, J. Sekys Hartford 5. Ki-ti spėjo atsiųsti po 2, 3, 4.

Naujausiai gauta: iš Lo-welio per gerb. Sadauskas 5 ir Kinderis 10 — viso 15 prenumeratų, p. X. Nor-woodietė, 5 ir p. Venckai-tis iš Baltimore, 5.

KALĖDŲ KONTESTO ATGARSIAI

Vyrai, užrašykite moterims "Sandarą"

Kas tik gyvas — jauni, seni, pusamžiai, pasisku-binkite ir užrašykite "San-darą". Juk tik \$1.00 me-tams! Daug girdėjau nusi-skundimų, kad nežino, ką pirkti šventėms dovanų. Ar negeriausia dovana laikraštis? Už vieną dolerį turės visus metus atmi-nimą. Patarčiau vyrams, kad jie savo gyvenimo draugėms užrašytų "San-darą". Juk kiekvienas apsi-švietęs vyras nori turėti ir protaujančią moterį. Apsil-švėtusi gyvenimo draugė daug gabesnė šeimyniška-me gyvenime, susipratusias moteris ir kiti gerbia ir jos nėra taip išnaudojamos, kaip tos vargšės, kurios nemoka atskirti gero nuo blogo.

Aš patarčiau ir vaiki-nams neatsilikti nuo vedu-sių, ir jie atliktų daug nau-dingesnį darbą, užrašyda-mi savo merginai laikraštį, negu saldainių bakšą. Sal-dainius suvalgo ir pamiršta, o laikraštį skaitys me-tus. Tik joms nesakykite, kad manote užrašyti, nes merginos nelabai mėgsta skaityti. Bet kaip pripras, tą syk ir skaitys ir jus ta-da turėsite lietuvaite, o ne airiše.

Čia gimusios lietuvaiteš dar labai žemai stovi tautiškame susipratime ir ven-gia net lietuvaitešis vadini-tis.

Kai jos susiprās, bukite tikri, kad dėkos jums. Už vieną dolerį nieko neištai-sysite, o per tautišką rimtą laikraštį savo mylimą mer-gelę išgelbėsite nuo ištautė-jimo. Kurie neskaito kny-gų ir laikraščių, jie snau-džia, kol koks sukčius atė-jęs, juos skaudžiai apgau-na.

Moterys tankiai nusi-skundžia, neturincios laiko skaityti, nes turincios daug triuso namie. Bet aš žinau pati iš savęs, kada neskai-čiau ir sunkiai dirbau, daug mažiau ką nuveikda-vau. Tik ačiū lavinimuisi, dabar daug sparčiau ir darbai eina ir naudingiau laikas eina, ne kaip prieš keletą metų. Nesu lankiusi jokios mokyklos, nes šūn-kios gyvenimo aplinkybės neleido tos laimės atsiekti.

Tad sesutės, stverkimes neatsilikdami nu kitų kul-turingų tautų moterų, nes lietuvaiteš gali visa pa-da-ryti, ką ir kitų tautų mote-rys, tik reikia, kad būtų kas paakina.

A. Liutkuvienė

SANDAROS Knygų Katalogas

NULEIDZIAMA 20 NUOSIMČIŲ BE TO KUOPŲ KNYGYNELIAMS DUODAMA IŠSÍMOKEJIMU

ANDERSONO PASAKOS. Su pa-veikslais, išguldė P. Nėris. Tilžėje 1895, 82

BARBORA UBRIKA, arba klišto-rius ir jezuitai, sulietuvino A. J. Kara-lius, M. D. Chicago, Ill. 1919, pusl. 118 50c

KANDIDAS. Vertė Karolis Vairas. Graži apysaka, pusl. 170 \$1.00

KELIONĖ APLINK PASAULĮ per 80 dienų. Parašė Julė Verne, vertė J. Balčiukonis. Graži apysaka su daug pa-veikslų, pusl. 228 \$1.00

PAJUDINKIME VYRAI ZEMĖ. A-pysaka. Parašė Maurikis Jokai, vertė Aišbė, pusl. 116 75c

EILĖS-DAINOS. Parašė Juozas Rai-nis, pusl. 32. Kaina tik 20c

AIDU AIDUZIAI, Eilės. Faustas Kirša, pusl. 111. Labai graži knygutė 35c

SVETIMOJ PADANGĖJ Pasaulio Verpetuose. Eilės, dainos ir Prietiekiai, du šimtai eilių. Parašė A. J. Jokubaitis, pusl. 200 \$1.50

A. STRAZDO RAŠTAI. Eilės ir au-toriaus biografija. Pysl. 77 25c.

TEATRALIŠKI VEIKALAI

DRAMOS. Auka ir Paštas, vertė J. Pronskus. Lošime dalyvauja 8 vyrai ir 3 moteris 25c

GYVENIMO VERPETE. Drama 5 veiksmų, parašė Br. Kadagutis. Lošime dalyvauja 7 vyrai ir 5 moteris. 45c

SIENAPIUTE. Vieno akto operos Libreto. K. Jasiukaičio žodžiai, M. Pet-rausko muzika. Lošime dalyvauja 6 vy-rai, 2 moteris, piovėjai, griebėjos ir pus-berniai. Pysl. 24 10c

LAIMĖS IESKOTOJAI. Keturių veiksmų drama, parašė S. E. Vitaitis, lo-šime dalyvauja 11 vyrų ir 4 moters. Pysl. 96 40c

AUKSO VERSIS. Vieno veiksmo komedija, lošime dalyvauja 4 vyrai ir 1 moteris, pusl. 35 15c

MUZIKA IR DAINOS SU GAIDOMIS

PENKIŲ METŲ KANKLĖS 1917-1921, sutaisė M. Petrauskas. Knyga di-delė, yra 56 veikalai su gaidomis, cho-rams, kvartetams, duetams, solams, pia-nams ir tt. Pysl. 190 \$5.00

MIKO PETRAUSKO LIETUVIŠ-KOS DAINOS. Keturiems maišytiems balsams, vyrams ar moterims ir duetams, yra 70 veikalų su gaidomis \$1.50

EGLE, ŽALČIŲ KARALIENE. Še-šių aktų opera, Miko Petrausko. Pirmoji Lietuvos Tautos Opera. Knyga didelio formato, pusl. 240 \$10.00

GIRIŲ KARALIUS. Miko Petrausko vieno veiksmo fantastiška opera, atspaus-dinta lietuvių ir anglų kalbomis, pusl. 78. \$3.00

KANKLĖS. Dvylika leidinių su gai-domis. Miko Petrausko. Kaina \$2.00

EGLE, ŽALČIŲ KARALIENE, Žal-čio ir Gulbė-Dievačio duetas, lietuvių ir anglų kalbomis, su gaidomis Miko Pėt-rausko, kaina 30c

GAMTA IR KITI MOKSLAI

KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTU-ME ir ilgai gyventume, vertė Dr. F. An-taniukas, pusl. 32 5c

PASAULINĖS LITERATUROS IS-TORIJOS VADOVĖLIS, parašė G. Pet-kevičaitė, pusl. 47 25c.

PSICHOLOGIJOS VADOVĖLIS su piešiniais, vertė J. Gedminas, pusl. 164 \$1.00

TECHNIKOS STEBUKLAI. Su dau-gybe paveikslų, sutaisė J. A. Chmieliaus-kas, pusl. 142, be apdarų 25c., su ap-darais 50c

VISAS SVIETAS. Sutaisė P. Miko-lainis. Tilžėje, pusl. 156 25c.

ISTORIJA, ETNOLOGIJA, KULTURA.

AMERIKIEČIAI LIETUVOJE. Pa-rašė Viktorija Vencienė, Kaune, 1922, pusl. 58 25c.

AMERIKOS LIETUVIAI IR LIETU-VA. Pirmoji ALT. Sandaros Paskaita. 1922, pusl. 25 10c.

DEŠIMTS METŲ Tautiniai-Kulturi-nio Darbo Lietuvoje, nuo 1905-1915, pa-rašė M. Šalčius, 1917 m. Chicago, Ill. pusl. 100 50c

KITAS KARAS. Atsiskaukimas į žmo-nių protą, parašė Will Irwin, vertė V. K. Račkauskas New York, N. Y., 1921, pusl. 142 50c

PRABENGTIS Lietuvių Tautos Se-novėje. Parašė Dr. J. Šliupas, pusl. 46 25c

LIETUVIŲ TAUTINE IDEJA Istorijos šviesoje, parašė Dr. D. Alseika, pusl. 125, kaina 80c

VYTAUTO DIDŽIOJO SUMANY-MAS Vainikuotus Lietuvos Karaliaus Vainiku. Vytauto asmens ir jo politikos istorinė studija, parašė Dr. D. Alseika, puslapių 46 50c

MUZIKOS ŽODYNELIS, sutaisė M. Petrauskas. Reikalingas visiems muzikos mylėtojams, pusl. 32 25c.

ZMOGAUS PAREIGOS. Pagal Eve-ryman's Library Leidinį, vertė V. K. R., pusl. 245 \$1.00

POLITISKOJI EKONOMIJA. Kas ji yra ir ko mokina. Sutaisė V. K. Račkaus-kas, pl. 84 10c

KĄ PRIVALO ŽINOTI Kiekvienas Piliėtis Demokratinę Valstybę bekuriant. Paruošė Lad. Natkevičius, pusl. 72 .. 20c

LIETUVOS ĮSTATYMAI, Sistemati-zuotas įstatymų, instrukcijų ir įsakymų rinkinys, surinko teisininkas A. Merkys, redagavo Vyriausiojo Tribunolo Pirmi-ninkas A. Kriščiūkaitis. Knyga yra pa-dalyta į 18 skyrių, turint 1031 puslapį, kietais apdarais. Tai yra pirmieji Lietu-vos įstatymai, kaina \$1.50

MAGARYCIOS. Sutaisė Aklasmatė. Vaizdai ir feljetonai, gražūs liūosi skaity-mėliai, pl. 144 50c

NUTERIOTOS LIETUVOS DRAU-GŲ KOMITETO VEIKIMAS. Bostono nuveikti darbai dėl Lietuvos nuo Rug-pučio 1919 iki Rugšėjo 1920. Varde Ko-miteto parašė J. Varaitis. Yra Lietuvos Misijos P. Zadeikio ir J. Vileišio paveiks-las kartu su veikėjais, pusl. 94 35c

PALYDOVAS, arba kas reikia žino-ti kiekvienam lietuviui grįžtančiam tėvy-nėn, yra trumpa Lietuvos atgimimo is-toriija, kaip Lietuva dabar valdoma, Lie-tuvos žemlapis, Kauno miesto plenas ir įvairių informacijų, drutais apdarais, pusl. 112 50c

SUSIRINKIMŲ IR MITINGŲ Vado-vėlis. Patarimai organizatoriams, pirmi-ninkams, sekretoriams ir visiems daly-vaujantiems, pusl. 30 15c

SANDARA

327 E Street

So. Boston, Mass.

Lentu Siena

Garsioji inkvizicija šiandien bėra vien vaikams baidyti pasaka. Kur buvo gudriosios inkvizitorių makaulės, kad jie, išrasdami įvairiausias torturas, nežinojo lentų sienos praktikos?... O, tai geriausias budas geležies nervų žmogui išvaryti iš kailio!

Lentų tarpšieniai įėjo madon bene XX šimtmečiu, ypač tokiuose butuose, kur paprastai gyvena jaungkūgiai.

Jei pragare svils inkvizitorius Torkvemada, vokiečių fabrikantas Kruppas, išradęs 42 centimetrų armotas, Dzeržinskis — Čekos tėvas ir kiti pikto genijai, tai lentinių tarpšienių meisteriams turės tekti visurerdviausias smalos katilas. Ir jei aš ten pateksiu, tai savanoriu pastosiu pas Belzebubį į pečkurius, kad visa širdžia galėjus atsiduoti savo kankintojų katilo šildymui!..

Slenka amžiai, mainosi papročiai ir tobulėja išradimai. Jei seniau kam nors įkirsdavo tukstantį ryškščiū į pasturgalį, tai dabar paprastai vadinama barbarin-gumu.

Aš čia pasakysiu — ponuliai, kuo patys kvepiat, tuo kitus tepat!

Idėjų, budavo, tukstantinę, ne daugiau ir ne mažiau, ir žinai ką turis, ir pasišinkęs vėl gulėdavai sau eiti, kur ejęs laisvas paukštis. Užgijo pauzarai, ir nors dainuok, sveikas.

Apsigyvenus už lentų sienos blogesnis reikalas...

Čia taip sakant, jau kultūrinė kankynė, veikianti labiau į dirksnius, negu į raumenis ir taip ilgai, kol visai pablusi, arba, jei dar kiek proto liko, išbėgsi vilkolakių į tyrus!..

Per lentų sieną veikti galima visokeriopai: tai yra nekalta iš pavyzdžio, bet detalėse gudriai sugalvota tortura, —lyg kranas su nuolat bėgančia šalto vandens srove, kurią galima paleisti ploniau ir tirščiau, žiurint kas už tokios sienos apsigyvena.

Sakysim, senas kavalierius dar pakenciamas, nes per sieną girdi tik, kaip lova sugirgžda, jam atsigulus, kaip jis dukauja ir atputauja nerimo mintims, bekvaršinant ir tikrai gilū vidunaktį jam įmigus, — girdi jį per sapną gvoltos šaukiant.

Vedę žmonės ir pusė bėdos: jei protarpiais ir pašurmuliuoja, tai protarpiais ir vėl nutyla.

Visų baisiausiaji kančia, kada už sienos gyvena vienas iš dviejų susiziedavusių. Tada nebėra ramybės nei naktį, nei dieną, nes susiziedavę, ne vien ką į viens kitą žiuri neatsizijuri, lyg driežlė į gegutę — jie užmiršę visą pasaulį, ką besakytų apie lentų sieną ir kokį ten kaimyną užu jos bešniškdantį visų pragaro velnių vardus, plusta palaimos juokais, krykštavimais, trepsėjimais, ir lyg iš rankovės bjranciomis liringiausiomis kalbomis!..

Išmylėjusiems susiziedavimų periodas yra tas pat velnias, ką paukščiams ankstybas pavasaris, katinams morčius, ir fabriku kaminams septinta valanda ryto.

Šiais laikotarpiais neapsiklausysi nuo čiulbėsių, miaukčiojimų ir baubimo —žodžių, visa kas gyva, šiame laikotarpy savo morčių reiškia garsais.

Ramiai iš šalies žiurint visą šį periodą negalima kitaip pavadinti, kaip pamišimu! Teisingai sako seniai, kad meilė tai yra karštingė. O karštinge sergantis, žinote, ką jis daro — jis ir galvą tau nususks, ir be kelnių į gatvę išbėgs, ir dar kokių štukų pridarys.

Pamėgintum pamišėliui įkalbėt razumo! Kad tai nelengvas darbas ir kad veikiau pats iš proto įsikraustysi, neg meile susirgusiam proto įvarysi, — patyriau savo locnu kailiu!..

— Raulai, a Raulai, del malonės pono Dievo, kada tu baigsi tas komedijas?... nutaikęs minutę kada jis likosi vienas, tariau.

Kentėk, kentėk, broliai— sako Raulas: — dar mažosios tebelimpa. Paspėsi, kai pasius didžiosios!

— Aš sudžiuvau į sieną, pavytau lyg žvirblėlis po stogo — ėmiau tiesiog melstis:—Ar tu nori mane visai iš galvos iškraustyti?

— Kas man tavo galva prieš Barbikę!

Aš ją vieną tematau ir girdžiu, savo čiulbuonėlę, o visa ikta del manęs nors sudegt!

To jau buvo perdaug, ir aš rimtai ėmiau širsti: — Taip, ji viena, šiočia, točia ir anokia, surikau, kiek begalėdamas: — ji viena gali man epilepsiją įvaryti savo nepaliaujamu kreksėjimu!

— Tamsta įžeidi, mano sužiedotinė! Prašau ryto rytą į mišką, ten aš nuplausiu savosios garbę! — pastyrusiomis akimis pradeklamavo mano kaimynas, kišdamas po nosies vizitinę kortelę. Tą valandą jis man atrodė visai nemaskiriuotas mišugana.

— Še, še, šauk, mušk čia pat, kad tik neberekitų dar vieną darmią naktį klausytis tų paėdusių čiulbėjimų! — nuplėšęs rubus atstaciau nuogą krutinę ir esktažėj prabilau vietoj "Za Niemen tam pošol preč!" savo jaunų dienų vertimą: — Karionės tu nori?

— Šia, širdį atverk, ir kraujo ištroškęs man ašaras gerk!

Raulas, lyg vanagas buvo besiekiąs savo aukos, bet pamatęs, kad ten be skuros ir kaulų nieko daugiau nebelikę, sumizgo ir atsitraukė.

— Ne, taip nieko neišeis, —tarė, — neišsimoka. O gal sutiksi Barbikės atsiprašyti? — pradėjo daryti koncesijas mano priešas.

— Mielu noru, — Raulai — visa širdžia sutikau, tikėdamas viena savo tragiška išvaizda sugraudinsias įsimylėjusios merginos širdį, ir bematant atsisveikinau su savo kaimynu, kurs tuojau pradėjo surkuoti nusibodėjusią iki ausų Vienožinskio dainušką (dabar aš ir ant Vienožinskio neturiu širdies, nes jei jis nebūtų dainų rašęs, galbut Raulas būtų nors tą momentą tylėjęs...):

Aaa-ke, mane ilegu be tavėes, Neapkenėčiu aše sa-veeees... Suneku dieną vaiekščio-tee, Suneku naktį miejogo-tee... A-haaake! mane ilegu be tavėes... Iš praktikos žinodamas, kada paprastai pas Raulą ateis Barbė ir man prasi-dės torturos, nulapnojavau laiptais žemėn jos pasitikti, ir kritau ant veido tardamas: — Pasigailėk, nežudyk!..

Barbikė matyt buvo isitikinus, kad esu be galvos ją išikiopinęs, nē kiek nūstebusi minutėlei nuėjo į savo praktikos išrokovimų sandėlį ir ten pagalvojusi, ištiesė rankutes ir pakėlus mane kaisdama tarė: — Tai matai, pons Juozai, aš jau užimta... bet draugais galim buti... —

— Ne, ne, ne, tik ne draugais! Ne-noriu tamstos savo akimis rėgėti, nebega-liu ausimis girdėti! — surikau. — Ap-leisk, tamsta, musų namus, nežudyk mane, nebeateik daugiau! — maldavau pasiu-time.

Barbė tuojau permainė toną ir striukai paklausė: — Tamstai aš kliudau? — Taip, taip, kliudai, mane idiotu baigi versti! Išeik, išsinesdink iš čia kuoskubiausiai! Bėk, prasmek, tamsta, kur varnas kaulo nedaneša! — Laiminau savo kaimyno sužiedotinę.

— Kad tamstai nepatinka, išsikraustyk pats — lakoniškai atrėžė Barbė ir lyg bomba užlėkė laiptais aukštyn... Aš nuėjau pas ragana rodos klausti. — Akis už akį, dantis už dantį — paburbėjo ragana ir daugiau nieko.

Kada aš beiškodamas raktio šiai ka-balistikos gudrybei išrišti viename orakule rėdau sakinį: — Kokiū matu matuo-si, tokiū bus tau atmatuota, — tai tik ta-da sumirgėjo mano proto prošvaisčiai, ir aš, dar pakeliuj nusipirkęs visusstoriau-siąjį sutuoktvių žiedą, tekinaš nubėgėu, kuriai bematant pasipiršau, — užmoviau

Kas Organizavo Lietuvos Kariuomenę?

LAIŠKAS REDAKCIJAI

G. R.: Škaiciau nepersenai Bro-oklyno "Vienybę" ir ma-čiau vedamame prisiminant Lietuvos kariuomenės dešimt metų sukaktuves ir pažymint, jog pirmąjį atsišaukimą, kviečiant Lietu-vo piliečius į kariuomenę, yra išleides Voldemaras. Dabar skaitau "Lietuvos Žinias" ir randu "Istoriniai Lietuvos kariuomenės do-kumentai" ("Prieš devyne-rius metus") ir pažymėta, jog pirmąjį atsišaukimą yra parašęs Ministeris Pir-mininkas M. Sleževičius ir Krašto Apsaugos Ministe-ris Karininkas Velykis.

Taigi, kam dabar tikėti? Antras dalykas: pradžio-je 1927 metų laikraščiuose matėme, jog pažangioji Lietuvos visuomenė suma-nė ir pradėjo leisti Rygoje "Liaudies Balsą", nes Lie-tuvoje terorui ir cenzurai siaučiant nėra galima tokio laikraščio leisti. Dabar Br. "Vienybė" per keletą nu-merių stambiomis raidėmis pažymi, jog "L. B." leidžia lenkai ir lenkų pinigais. Bet aš skaitau "L. B." ir matau, kad jį leidžia demo-kratijos draugai, vl. ir sd. Redaktorium yra agrono-mas Vincas Mickus. Ma-čiau, kad prie leidimo yra prisidėję amerikiečių: dr. Rutkauskas; atskirais nu-meriais pardavinėję musų pažangiosios redakcijos, Juoz. Ambraziejus ir kiti. Taigi, kam tikėti? Žinau vien tik, kad dr. Ant. Rut-kauskas yra didelis lenkų priešas, kartais net nusto-ja pacientų bekariaudamas už lietuviybę. Vinco Mic-kaus nepažįstu.

Tikiu, jog jum žinomi čia paliesti dalykėliai. Iškalno ačiu. Vinciuinas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS.

Šį klausimą išsemiai nušvietė "Rytas" 1926 m. vasario 4 d. Nr. 28 straip-snyje: "Kaip p. Voldemaras 'organizavo' Lietuvą." Ten rašoma:

Musų pirmųjų šalies va-dovu, prof. Voldemaro ir Smetonos rupesniai Lietu-vo valstybės ginimu 1918-19' met. labiau buvo pana-šūs į kažkokio utopisto fantasmagoriją.

"Lietuvio" nr. 4 prof. Voldemaras pasiteisinti ir pasigirti sako, kad, girdi, ne kas kitas, kaip jis pir-mutinis buvo susirupinęs ginkluotų krašto pajėgų organizavimu. "Visi kariš-kiat lietuviai ir gudai, kur-ie buvo atvykę Lietuvon, buvo mano priimti. Mano buvo paskirti pirmųjų pul-

kų vadai Letukas ir Galvy-dis-Bikauskas, mano pas-kirtas generolas Nagevi-čiūs ir pulk. Velykis, nemī-nint daugelio kitų."

Tiesa, Voldemaras skyrė vadus, sudarinėjo "štabus". Bet toliau to skyrimo ir sudarinėjimo neketino žengti. Negera buvo tatai, kad tie vadai neturėjo kam vadovauti, nes nebuvo ka-reivių. Iš visų Lietuvos kampų į Vilnių plaukę sa-vanoriai turėdavo grįžti atgal, namo, arba vykti a-napus Nemuno (į Alytų), nes... Vilniuje nebuvo kur jiems besidėti.

Galop, likusieji buvo be-ginkliai. O merdėjo karei-vinėse tuo metu, kada len-ka! plėtojo savo slaptus Lietuvos okupavimo pla-nus, kada bolševikai sekė įkandin besitraukiančios vokiečių kariuomenės kiek-vienam laisvę mylinčiam lietuviui atrodė tai kaip nusidėjimas.

Prof. Voldemaras puik-iai matydamas gresiantį Lietuvai pavojų pasitenkin-davo tik susirašinėjimu su vokiečių valdžios komisaru Zimmerle, kuriam rupėjo kuo veikiau Lietuvą atiduoti lenkams ar bolševi-ckams.

Tik ką įminėjau, kad prof. Voldemaras nesirupi-no organizuoti musų kraš-to karo pajėgas ir jas ap-ginkluoti. Tiesa, Voldemar-o štabas raštą po rašto siuntė vokiečiams reikalau-damas ginklų (mat, raštais norėjo juos įtikinti!). O tuo tarpu lenkai "strzelcai" 'straž wojskowa' ir kiti pa-našūs pirkto iš demoralizuotųjų vokiečių kareivių šautuvus, kulkosvydžius, granatas ir amuniciją.

Voldemaras bijojo apgin-kluoti tautą, kad jina! bol-ševikais netaptų ir todėl tenkinosi vien "popieriniu veikimu."

"P. Stašinskis, mano ka-binetė vidaus reikalų mini-steris, rupinosi gauti iš vo-kiečių milicijai nors keletą šimtų šautuvų," sako prof. Voldemaras ("Lietu-vis" nr. 4). Atsakymas buvo, kad jte neduos nė vie-no šautuvo, kad išvengus nereikalingo kraujo pralie-jimo, kai ateis bolševikai."

Prof. Voldemaras tuo budu žipėjo, kad geroju iš vokiečių ginklų negausi. Ir ne tą vieną žinojo jisai. Vokiečių buvo nutarta a-tiduoti bolševikams visa Lietuva ir tuo reikalu bu-vo tarp jų padaryta slapta sutartis. Todel vokiečiams besitraukiant, ėjo jų vieton tuoj bolševikų kariuomenė.

Atstumas tarp vienos ir ki-tos buvo 4-5 kilometrai. Apleisdami dar Minską, Krašto aps. Ministeris?

Prof. Voldemaras skyrė vadus, sudarinėjo "štabus". Bet toliau to skyrimo ir sudarinėjimo neketino žengti. Negera buvo tatai, kad tie vadai neturėjo kam vadovauti, nes nebuvo ka-reivių. Iš visų Lietuvos kampų į Vilnių plaukę sa-vanoriai turėdavo grįžti atgal, namo, arba vykti a-napus Nemuno (į Alytų), nes... Vilniuje nebuvo kur jiems besidėti.

Galop, likusieji buvo be-ginkliai. O merdėjo karei-vinėse tuo metu, kada len-ka! plėtojo savo slaptus Lietuvos okupavimo pla-nus, kada bolševikai sekė įkandin besitraukiančios vokiečių kariuomenės kiek-vienam laisvę mylinčiam lietuviui atrodė tai kaip nusidėjimas.

Prof. Voldemaras puik-iai matydamas gresiantį Lietuvai pavojų pasitenkin-davo tik susirašinėjimu su vokiečių valdžios komisaru Zimmerle, kuriam rupėjo kuo veikiau Lietuvą atiduoti lenkams ar bolševi-ckams.

Tik ką įminėjau, kad prof. Voldemaras nesirupi-no organizuoti musų kraš-to karo pajėgas ir jas ap-ginkluoti. Tiesa, Voldemar-o štabas raštą po rašto siuntė vokiečiams reikalau-damas ginklų (mat, raštais norėjo juos įtikinti!). O tuo tarpu lenkai "strzelcai" 'straž wojskowa' ir kiti pa-našūs pirkto iš demoralizuotųjų vokiečių kareivių šautuvus, kulkosvydžius, granatas ir amuniciją.

Voldemaras bijojo apgin-kluoti tautą, kad jina! bol-ševikais netaptų ir todėl tenkinosi vien "popieriniu veikimu."

"P. Stašinskis, mano ka-binetė vidaus reikalų mini-steris, rupinosi gauti iš vo-kiečių milicijai nors keletą šimtų šautuvų," sako prof. Voldemaras ("Lietu-vis" nr. 4). Atsakymas buvo, kad jte neduos nė vie-no šautuvo, kad išvengus nereikalingo kraujo pralie-jimo, kai ateis bolševikai."

Prof. Voldemaras tuo budu žipėjo, kad geroju iš vokiečių ginklų negausi. Ir ne tą vieną žinojo jisai. Vokiečių buvo nutarta a-tiduoti bolševikams visa Lietuva ir tuo reikalu bu-vo tarp jų padaryta slapta sutartis. Todel vokiečiams besitraukiant, ėjo jų vieton tuoj bolševikų kariuomenė.

Atstumas tarp vienos ir ki-tos buvo 4-5 kilometrai. Apleisdami dar Minską, Krašto aps. Ministeris?

vokiečiai sukviatė pasitari-mą, kur be manęs (Volde-mar) ir kitų lietuvių jie buvo atsikvietę dar Vilniaus lenkų komite-to atstovus. Jie musų visų klausė, ar kas iš musų, ta-riant lietuviai ar lenkai, apsiima ginti nuo bolševikų apleidžiamus jų apkasus ir vielos tvoras? Aš griežtai pareiškiau, kad mes negali-me nieku budu apsiūmti laikyti šio fronto, nes vo-kiečiai nedavė mums orga-nizuoti kariuomenės, nei ginklų pirktis." ("Lietu-vis" nr. 4. Voldemaro žo-džiai).

Taip ciniškai šiandien pasipasakoja buvęs premje-ris ir pirmasai nepriklausomas Lietuvos valstybės vadovas visa, ką anuomet žinojo, bet laikė paslėpes nuo šalies, nuo visuomenės ir slapčiomis planavo savo užsienio žygius, laukdamas, kada jis tai taps "ištremto-sios valdžios" atstovo padė-tyje....

Vienam Valstyb. Tary-bos nariui viešai paklausus ką vyriausybė daranti pra-šalinti įgresiančiam Lietu-vai pavojui, prof. Voldemar-as atsakė pranešti šaliai tikrą tiesą apie krašto gy-mimo padėtį ir atsaką davė lapkr. 28 dieną (1918 m.) posėdyje, kurs ėjo prie už-darų durų.

Net Voldemaro, Ičo, Smetonos kompanijai Lie-tuvą apleidus, sausio 31 d. 1918 m., t. y. priešdienyje Vilniaus okupavimo tikroji padėtis nuo piliečių buvo slepiama ir 'Lietuvos Aide' tilpo šitokio turinio "rami-nantis" pranešimas kalba-mosios "delegacijos" iš Berlyno padiktuotas:—Tik ką gauta iš musų delegaci-jos iš Berlyno telegrama apie tai, kad derybos su vokiečių valdžia eina sek-smingai. Vokiečiai yra nuta-rę Vilniaus joku budu ne-apleisti. Valstybės Taryba ir Ministerių Kabinetas ga-li ramiai toliau dirbti.

Taip tyčiojosi iš musų vi-nuomenės p. Voldemaras ir Ko. Bergždžias butų dalykas su jais polemizuoti, kada jų bendramanis p. Noreika savo laiške p. A. Smetonai aiškiai sako 1918 m. gruod-žio 28 d.:

"Dabar Lietuvoje svar-biausias ir didžiausias rei-ka-las yra krašto apsaugos reikalas. Ir čia visi šaukia, ir tai ne maža yra karčios tiesos, kad čia kalta ir daug yra kalta apsaugos minis-terija.

Dabar žmonės skuba, bruzda, skelbia laisvanorių mobilizaciją. Juk kad būtų bent žmonių suorganizuota buvę, visai kas kita būtų. Ginklų ar šiokiu ar tokiu budu vis būtų dar galima iškasti." (Žiur. "Ryto" Nr. 8). Kas gi, jeigu ne p. Voldemaras buvo tada Krašto aps. Ministeris?

1918 m. gruodžio 18 d., kada rusų bolševikų ka-ri-uomenė artinosi prie Vil-niaus, kada valdžios sku-bus žygiai buvo nepapras-tai reikalingi, Vilniuje ta-po sužinota, kad tų laikų ministeris pirminkas už-sienių reik. ir krašto aps. ministeris prof. Voldemar-as, jo finansų ir susisieki-mo ministeris Martynas Yčas rengiasi kažkokiais slaptais reikalais važiuoti į Daniją.

Gruodžio 20 d. p. Volde-maras ir M. Yčas ištikrųjų apleido Lietuvą. Yčas išsi-vežė net visą savo šeimyną. Gruodžio 21 d. išvažiuo ir dar vienas ministeris Jonas Yčas ir išvažiuo į Berlyną ir pats prezidentas A. Sme-tona. Likusieji Voldemaro kabineto ministariai rengė-si persikelti į Gardiną (Grodno).

Šitokiame valstybės mir-tiname pavojuje pasilikę Valstiečiai Liaudininkai skubčiausiai susitarė su krikščionimis demokratais, sudarydami patys respub-likos gelbėjimo koaliciją ir susidarė M. Sleževičiaus vyriausybė, kuri išleido at-sisaukimus į visą tautą ir pašaukė savanorius nepri-klausomybei apginti. Tada ir buvo išleisti pirmieji kvietimai į Lietuvos pilie-čius, eiti savanoriais ka-ri-uomenėn ir jaunuomenėn išgirdusi liaudies vyriaus-vybės balsą ėjo ir savo kruti-nėmis apgynė Lietuvą.

Del "Liaudies Balso" nē-ra prasmės daugiau aiškin-ti. Tie kurie kalba, kad "L. B." yra leidžiamas lenkų pinigais tai daro demagogi-jos del, norėdami kompro-mituoti Lietuvos kovojan-čią prieš smurtą demokra-tiją ir tuo budu ginti smurtininkus. Užtenka pa-siskaityti emigrantų V. Mickaus ir Vikonio pasira-šytus laiškus Latvių spau-doj prieš lenkus, kuriuose atidengiamos lenkų nek-šingos intrigos ir pleškaiti-ninkų išdavikystė. Jei ir tų argumentų smurtininkų pataikunams! neužtenka, tai jau jiems argumentų ir nereikia.

CHICAGO, ILL.

Ką veikia padaužos su žiopliais?

Chicagoj, baigiantis be-niesiems metams padaužos su žiopliais užsimanė, kad moterys ir merginos nešio-tų ilgus sijonus, ilgus plau-kus ir feisų neteptų su pau-deriu. Tiktai klausimas, ar jos paklausys jų rezoliuci-jos. Jau tulos moterys pa-šipriešino, sakydamos: ne jų biznis apie musų sijonų ilgumą ar trumpumą, bet kas tau — jie tyčia netu-rėdami kas rašyti, taip ra-šo, o kitaip mislija. Juk ir kunigėliai kai kada pabara už trumpas dreses, bet pa-tys kaip moterį pamato su trumpa dresiuke, kirptais plaukais, skaistu veiduku, tai net seilė iš burnos iš-teka, tas pats ir su pa-daužomis ir žiopliais.

Skaistaveidė.

1918 m. gruodžio 18 d., kada rusų bolševikų ka-ri-uomenė artinosi prie Vil-niaus, kada valdžios sku-bus žygiai buvo nepapras-tai reikalingi, Vilniuje ta-po sužinota, kad tų laikų ministeris pirminkas už-sienių reik. ir krašto aps. ministeris prof. Voldemar-as, jo finansų ir susisieki-mo ministeris Martynas Yčas rengiasi kažkokiais slaptais reikalais važiuoti į Daniją.

Gruodžio 20 d. p. Volde-maras ir M. Yčas ištikrųjų apleido Lietuvą. Yčas išsi-vežė net visą savo šeimyną. Gruodžio 21 d. išvažiuo ir dar vienas ministeris Jonas Yčas ir išvažiuo į Berlyną ir pats prezidentas A. Sme-tona. Likusieji Voldemaro kabineto ministariai rengė-si persikelti į Gardiną (Grodno).

Šitokiame valstybės mir-tiname pavojuje pasilikę Valstiečiai Liaudininkai skubčiausiai susitarė su krikščionimis demokratais, sudarydami patys respub-likos gelbėjimo koaliciją ir susidarė M. Sleževičiaus vyriausybė, kuri išleido at-sisaukimus į visą tautą ir pašaukė savanorius nepri-klausomybei apginti. Tada ir buvo išleisti pirmieji kvietimai į Lietuvos pilie-čius, eiti savanoriais ka-ri-uomenėn ir jaunuomenėn išgirdusi liaudies vyriaus-vybės balsą ėjo ir savo kruti-nėmis apgynė Lietuvą.

Del "Liaudies Balso" nē-ra prasmės daugiau aiškin-ti. Tie kurie kalba, kad "L. B." yra leidžiamas lenkų pinigais tai daro demagogi-jos del, norėdami kompro-mituoti Lietuvos kovojan-čią prieš smurtą demokra-tiją ir tuo budu ginti smurtininkus. Užtenka pa-siskaityti emigrantų V. Mickaus ir Vikonio pasira-šytus laiškus Latvių spau-doj prieš lenkus, kuriuose atidengiamos lenkų nek-šingos intrigos ir pleškaiti-ninkų išdavikystė. Jei ir tų argumentų smurtininkų pataikunams! neužtenka, tai jau jiems argumentų ir nereikia.

CHICAGO, ILL.

Ką veikia padaužos su žiopliais?

Chicagoj, baigiantis be-niesiems metams padaužos su žiopliais užsimanė, kad moterys ir merginos nešio-tų ilgus sijonus, ilgus plau-kus ir feisų neteptų su pau-deriu. Tiktai klausimas, ar jos paklausys jų rezoliuci-jos. Jau tulos moterys pa-šipriešino, sakydamos: ne jų biznis apie musų sijonų ilgumą ar trumpumą, bet kas tau — jie tyčia netu-rėdami kas rašyti, taip ra-šo, o kitaip mislija. Juk ir kunigėliai kai kada pabara už trumpas dreses, bet pa-tys kaip moterį pamato su trumpa dresiuke, kirptais plaukais, skaistu veiduku, tai net seilė iš burnos iš-teka, tas pats ir su pa-daužomis ir žiopliais.

Skaistaveidė.

žiedą ir tuojau pasikviečiau į svečius pas save.

Nuo šiol Teklė sėdi man ant sprando ir tarška ištisas dienas ir naktis! Nuo to laiko pradėjau lyg ant mielių rugti.

Tyčia myliu Teklę kuo ir kiek begalėdamas, kad tik ji tarškėtų ilgiau už Barbę, juoktusi garsiau už Barbę, ateitų pirmiau už Barbę ir išeitų vėliau negu Barbė.

Aklasmatė.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
I. PRONSKIS, Editor and Business Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketverias. Prenumerata turi būti apmokama iš karto. Prenumeratos metas gentosi nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00. Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, adresuojant: "Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos Straipsniai.

Laikas Imtis Kultūros Darbo

Laikydami bendrojo darbų plano su šiais Naujais Metais pradėdami vystyti mūsų tautinės kultūros darbą. Siemet turime kuodaugiausiai kreipti dėmesį į mūsų esančių tautinių organizacijų sustiprinimą ir naujų kurimą. Gana tik paskaityti Laisvos Tribunolos skyrių p. Tuinilos liudną palyginimą, ką turi Nepriklausomos Lietuvos Lietuviai susikūrę per 10 metų ir ką turi Amerikos Lietuviai per kelias dešimtis metų laisvo čia gyvenimo. Reikia sutikti, kad labai maži. Ir jei suvestume balansą naujų besikuriančių ir nykstančių senųjų mūsų kultūros žydinių, baisu kad gali pasidaryti žymus deficitas.

Daug ką galima pataisyti ir vėl pagerinti, jei save laiku pastebi. Amerikos Lietuvių kultūrinio gyvenimo reikalai nėra pavėluoti, priešingai yra pastebimi bene pačiu svarbiausiu laiku. Tas laikas yra pereinamasis — butent kuomet senieji veikėjai reikšmingoj daugumoje yra pavargę ir juos pagelbėti ar net pavaduoti pareina nauji, jaunieji.

Nauji laikai naujos giesmės. Musų jaunoji karta ačiū tėvų nenuilstomoms pastangoms duoti vaikams mokslo ir kultūros, ateina su gražiu kultūrinio bagažu ir reikia pasakyti, daug gausesniu, negu jo turėjo senesnieji veikėjai. Tik apsidairykime po musų kolonijas — dauguma jų turi gražius būrelius jaunimo taip sakant akademiško išsilavinimo, kurie be bendro mokslo veiki kiekvienas ką nors gali dailiojo meno srityje — muzikoj, dainavime, vaidyboj ir fizinėj kultuoj — sporte, higienoj, ir tt. Ir dar vienas didelės svarbos reiškinys kad Amerikos mokykla musų jaunuomenės neištautina o priešingai — tautiškai pradeda susiprasti jaunuoliai tik su mokyklos suolu ir susipratimas eina lygiagrečiai su mokslu — juo daugiau mokslo gauna, juo sąmoningesni lietuviai tampa. Ištautina ir lietuviystei vaikus žudo gatvė. Tie, kurie nėra mokslo gavę ir yra palikti gatvėse su svetintaučių gatvės vaikais bendrauti, visko netenka. Šie faktai yra tiek įtikinanti ir ryškūs, kad jais turi rimčiausiai susirūpinti ne tik tėvai, bet visa Lietuvių visuomenė.

Koks musų aukščiausias tikslas? Jis yra musų ateinančios kartos gerovė. Ateinančią kartą sudarys spartėjį priaugančioji jaunoji karta. Jai tad ir reikia visomis išgalėmis prigelbėti tapti šviesiais, kultūringais Amerikos lietuviais, galinčiais atslaiykėti prieš svetimų kultūrų pagundas ir turinčiais ku savo pasirodyti. Šiam tikslui negana vien tik vaikus leisti mokintis, bet ir patiems reikia būti pavyzdžiu. Aplinkuma, kurioj jaunuomenė auklėjasi, greta mokyklos vis tik palieka savo įtakos. Ta aplinkuma yra musų namai, šeima ir drauginis gyvenimas.

Reikia, kad namuose būtų švara, jaukumas ir taika ir draugišose vinybė. Kad musų draugijos, klubai ir salės būtų patraukianti, šviesių gražiais tikslais. Kivirčių, kurie yra liudniausias musų nekultūringumo požymys, gana. Žiūrėkime, kad ir Sandaros kiekviena kuopa turėtų savo užėgą — žiemai salę, vasarai vasarnamį parką. Kad kiekviena kuopa turėtų knygynėlį, muzikos instrumentų, sporto įrengimų. Tam tikslui yra paskelbtas priemoniamiausias sąlygomis knygoms įsigyti katalogas. Be to norintiems įsigyti daugiau knygų Sandara apsiima patarpininkauti ir išrašyti. Jaunimui organizuoti greičiausiu laiku bus išsiuntinėtos taisyklės. Norintieji jaunimui padėti prašomi kreiptis, Sandara tai sykles atsiųs dykai. Be to šiomis dienomis bus išsiunčiamos brošiūrėlės "Ką turi žinoti ir veikti kiekvienas Sandarietas." Bet tai visa yra tik antraeilės pagelbstamosios priemonės, Svarbiausia ko reikia — tai tikrą norą su šiais metais imtis tikro kultūros darbo. O to kuodaugiausiai ir liniamo visiems musų idėjos draugams.

PO GENEVOŠ LAIMEJIMŲ

Atsitinka gyvenimo kurjozų, kada po džiugavimo prasideda nusiminimas, bet kad tas nusiminimas pradedu pačių džiugavimo metu, tokių atsitikimų nedaug tėra. Vienas tokių retų atsitikimų yra Genevos susitarimas, ikykęs tarp dabart. Lietuvos ir Lenkijos vyriausybių pereinimo gruodžio 10 d.

Ką tik girdėjome, su kokių aplombu Kaune valdiškoji spauda sušėgė apie didžiuosius Voldemaro laimėjimus Tautų Sąjungoje. Tą klegesį aidu pagavo šiapus okeano einantieji kauniškių oficiojų filialai ir dar toliaus nuklegėjo, kad mažiukas diktatoriukas Voldemaras Genevoje ne tik lenkus, bet visos Europos diplomatus stačiai ant piršto užsvyniojęs.

Ir štai likimo pajuoka: kuomet Brooklyno ir Clevelando filialai dar tebeieško frazių tiems "laimėjimams" įrodyti, metropolioj Kaune jau girdisi kitoki balsai. Apie laimėjimus niekas nei nebeužsimena, tik galvoja, kaip nuo tų laimėjimų beisigėlbėti. Lenkai jau šaukia sausio penkioliktai į Rygą duotiems Genevoje pažadams praktikoje įgyvendinti.

Lenkai labai skubus ir bematant parodė, kaip jie sąžiningai savo "pasizadėjimus" pildė: spaudos žiniomis Vilniuj ir Varšuvoj vizos į Lietuvą gausiai išduodamos, lenkų pirkkliai, pramoninkai ir spekuliantai sujudė didelius gešeftus su Lietuva pradėti. Atskrido Kaunan pirmoji "taikos" kregždė "Kurjer Warszawski" korespondentas. "Draugiški santykiai" žydėte pražydo. Lenkai patenkinti.

Voldemaras paskubėjęs Kaunan gruodžio 17 perversmo metinėms sukaktuvėms, parsivežė iš Genevos, anot Kauno opozicijos laikraščiu, Kalėdų dovanų skardinę dėžutę, tikindamas, kad joje yra taika ir Vilnius. Bet pesimistai, pažiūrėję į tą dėžutę, paabejojo, ar joje nėra kartais bomba. Voldemaras ir jo gynėjai bandė rasti tai paslaptinai skardinei rakta, bet pasijuto jo neturįs, ir pats pasakė, kad dabar raktas randasi ne Kaune, bet Varšuvoj. Paslaptį bandė išsifruoti savo Tautų Sąjungos akvaizdoj pasirašytoj rezolucioj, manydamas ir kitus tikindamas, kad jo laimėjimai yra užburti rezolucijos žodžiuose, kur sakoma: Šioji rezolucija nieku būdu neliečia klausimų, del kurių abi valstybės yra skirtingų nuomonių.

Voldemaras ir jo rėmėjai manė, kad tuose žodžiuose yra suprantamas Vilniaus ginčytinumas iš Lietuvos pusės. Bet lenkai davė suprasti, kad Vilniaus klausimas yra nebeginčytinas, o ginčytinas esąs Klaipėdos klausimas, kurį lenkai ir žadą pakelti busimose derybose su Lietuva.

Šitas siurprizas matyt ir valdiškiems optimistams buvo nelauktinas, todėl griebtasi trauktis kiek tik begalima atgal. Girdime, kad Lietuvos valdžia vėl uždariusi susisiekimą su Lenkija, kurs matyt jau buvo tikrai pradėtas, arba kaip Voldemaras spaudos korespondentams pareiškė, de facto jau pilnai ekzistavo; jau išsiukinėjama nuo derybų su Lenkija ir oficiozas "Lietuva" tragiškai sudejavo prieš Tautų Sąjungos priyrtimą arba geriau sakant apgavimą, šaukdamas net Sov. Rusiją su Vokietija ginti Lietuvos nepriklausomybę nuo ką tik "iškilmingai" pasizadėjusių gerbti Lietuvos nepriklausomybę lenkų. Kauno valdomosiose sferose matoma okia tendencija, jog norima kaip nors nusikratyti tų Genevos "laimėjimų" ir viską palikti kaip buvus. Bet lenkai laiko už apykaklės ir šiandien jau jie garsiai reikalauja vykdyti Genevos pasizadėjimus, o kadangi tų vykdymo norų nebemato, — jau pradeda ir įtikinančiai grasinti. Jau vėl girdime apie organizuojamą Vilniaus krašte "Lietuvių kariuomenę," dar daugiau Amerikos laikraščiai iš Berlyno gavo žinių, kad jau įvyko ties Krepcinų penkiolikos minučių susišaudymas tarp Lenkų ir Lietuvos sargybių. Pesimistų spėjimai, kad lenkiško judos antrą sykį pasisveikinimas su Voldemaru greičiausia bus buvęs Želigovskio misterijos pakartojimas, pasirodo ne be pamato. Diktatorių grupė per metus savo žiespatavimo paspėjo Lietuvą atvesti prie naujos Golgotos, ir daug sunkesnės, negu 1920 metais, nes tuomet su Lietuva buvo pasaulio demokratijos simpatijos, o šiandien jos likviduotos. Bet valdovai ir toliau tebetrauria pakalnėn valstybę.

Dar tauta, pasiėmusi savo likimą, galėtų daug ką pataisyti, gal ir pragaištingos politikos praeitų metų klaidas atitaisyti, panaikinti jų nelemtus pasizadėjimus. Bet tai yra skubus darbas ir tauta turi nelaukdamai pareikalauti savo teisių.

SPAUDINIAI

"BALSAS"

Argentinos Lietuvių Savaitraštis Nr. 1.

Atsiųstas pirmas numeris rotatorių spausdinto lietuvių laikraščio "Balsas", leidžiamo Argentinos lietuvių draugijos "Lietuva". Adresas: Calle Cerri-

to-1087 Buenos Aires, Argentina. Kaina visoj Amerikoj metams 4 pesai, Lietuvoj ir kitur 2 doleriai. Laikraštis labai švariai ir rupestingai paruoštas, matyt daromas tikrai kultūringų rankų su meile. Leidėjų žody pasakyta, kad laikraštis leidžiamas labai sunkiomis aplinkybėmis, — atliekamomis

nuo darbo valandomis, neturint nei redakcijai kambario, nei kitų prietaisų. Pakraipa demokratiška, tonas kultūringas, net polemika su bolševikų "Rytų" vedama gana padoriu stilium. Ko linkėti jaunam musų emigracijos kultūros daigeliui? Kad sekmingai išsiplatintų ir paptų visų Argentinios lietuvių vienijimo organu ir kad Šiaurės Amerikos lietuviai juomi susidomėtų.

GYDYMAS ŠALČIO SU PAPERASTA "BAKING SODA"

Senoviškas vaistas, paprasta "baking soda", yra naujai vartojama kaip vaistas šaltį nukreipti. Tą patarimą duoda gydytojas turio didelės pakavimo firmos Chicagoje. Tas gydytojas net vienuolika metų praleido tyrinėjant žmogaus priešą, "šaltį", ir jo tyrinėjimas jam parodė, kad šaltis nėra užkrečiama liga kaip paprastai manyta.

Jis tiki, kad per daug riebumų valgyje, neužtektinai miklinimo ir esami užkrečiamai kune, veda prie šalčio. Jis laiko, kad galima šaltį nukreipti ir net išgydyti, turint alkalinį lygsvarą kune per tinkamą valgi ir atsargiai reguliuotus dozus dvianglerūgšties druskos (sodium bicarbonate), arba alkalinių vandeniu su mažomis dozoms "ealcliln" ir "iodin".

Tas gydytojas sako, kad jo patyrimai tarpe pirmųjų pietvakarių gyventojų jam aiškiai parodė, kad šalčiai yra civilizacijos produktas.

Klimatiškos permainos neduoda kunui tinkamai suvartoti riebius valgius, kurių mes daugiaus vartojame negu reikalaujame. Mes paprastai valgome per daug, ir nesimankstome šaltame ore. Šaltis taip greit neužpuola žmogų šiltame ore kaip šaltame, nes mes tada mažiau valgom ir miklinamės daugiau.

Industrijų žmonės šalčiu serga daugiausia pirmadieniais ir dienomis po švenčių, ypatingai po įvairių pokilių ir vakarienių, kuomet žmonės valgo daug visokių riebių valgių. Keliaujanti pardavinėtojai taipgi tankiai serga šalčiais. Gal todėl, kad kur tik važiuoja oras persimaino ir yra įvairius. Jie valgo labai riebius daiktus, vartoja svajinančius gerimus, labai susilūpina ir negauna užtektinai miego.

Statistikos parodo, kad del šalčių net 45 nuošimtis žmonių didžioje industrijoje sulaikyti nuo darbo.

Redakcijos Aisakymai.

Gerb. Urbonui: Tikrai nuoširdų ačiū už atsiųstas pereinū metų įvykių žinias ir pažadėjimus. Pradėsimė dėti su kitu numeriu ir laikime daugiau.

Gerb. Kinderiui iš Lowellio: Ačiū už pastabukes ir margas žinutes. Visas sunaudosime. Jei tik galėsimė atsiuminėti dažniau žiemių iš Lowellio, mielai įvesimė Tamstų kolonijos skviria, kaip kad daugelis kolonijų turi.

Baltimores Lietuvių Rezolucijos

BALTIMORE, MD.
Liet. Draugijų Tarybos Masinis Susirinkimas.

Sausio 3, 1927, vakare, Lietuvių Svetainėje, Baltimorės Lietuviškų Draugijų Taryba turėjo surengusi Masinį susirinkimą. Kalbėtojai buvo Dr. B. K. Venčius, ir Adv. Nadas Rastenis.

Dr. Venčius kalbėjo apie dabartinę Lietuvos ekonominę ir politinę padėtį.

Adv. Rastenis nurodė, kad reikia sukurti demokratine valdžią Lietuvoje, kurioje liaudis turės savo balsą ir kuriai prijaus; tas suteiks užuojautą ir paramą visų demokratišų sąjū, ir tas padės kovoje už atgavimą Vilniaus. Publikos buvo pilna syetainė ir visi jo kalbos atyždžiai klausėsi. Po prakalbos Adv. Rastenis perskaitė sekančias rezolucijas, kurios buvo vienbalsiai priimta:

REZOLIUCIJA

Masiniame susirinkime, dalyvaujant atstovams 20,000 Maryland'o Valstijos Lietuvių, vienbalsiai priimta sekanti rezolucija:

I.
Mes, Lietuvos sunus i dukters, daug prisidėję moraliai ir materialiai atgavime Lietuvos Nepriklausomybės ir steigime demokratinės valdžios Lietuvoj, matydami šiandieninį Lietuvos liaudies nepasiganėdinimą vidujine Lietuvos politika:

Reiškiame, kad dabartinė Lietuvos valdžia darytų greitus žingsnius patenkinti krašto liaudies norus ir vestu šalį prie sukurimo demokratinės valdžios.

II

Mes trokštame, kad Lietuva galėtų taikoj sugyventi su visu pasauliu; bet mes esame priešingi negarbingai lenkų siulomai taikai, kame jie nori Želigovskio užgriobtą musų Vilnių sau pasilikti; todėl mes

Reiškiame, kad tikrai tada Lietuva eitų į taiką su Lenkija, kai ji atiduos Lietuvai seną Lietuvos sostinę — Vilnių.

P. E. Lazdauskas, pirm Antanas Kilkis, Raštin. Šios rezolucijos vien kopija pasiūsta A. Smetoni kitai A. Voldemarui.

Secretary General
League of Nations
Geneva, Switzerland.

At a mass-meeting, held on January third, in the year one thousand nine hundred and twenty eight in the City of Baltimore on behalf of 20,000 of American Lithuanians of the State of Maryland, the following resolution was unanimously adopted:

Whereas Poland through its general Zeligowski, wrongfully invaded and occupied the ancient Capitol of Lithuania and the surrounding territory, which is a part of Lithuania;

Whereas, the Polish government since the time of occupation of said part of Lithuania has closed therein Lithuanian schools, exiled Lithuanian teachers, imprisoned Lithuanian priests, oppressed Lithuanian people, and continues the same unjust and inhuman means and activities with increasing severity;

Whereas, the League of Nations was established to enforce the international law and justice, and to uphold the Peace of the World; and

Whereas, the said League at its last session has decided to sent a special commission to investigate the present conditions of Vilna territory:

We hereby request the League of Nations to instruct said special commission, not only to investigate the present conditions of Vilna territory, but also to study the history thereof, which will disclose true facts that Vilna territory by all human and divine rights is a part of Lithuania, justy thereto belongs, and that it should and by right ough to be returned to Lithuania, which will help to insure the Peace between European nations and Good Will among the peoples of the World.

P. E. Lazdauskas,
Chairman.

Antanas Kilkis
Secretary

Šios rezolucijos originalas pasiūsta Tautų Lygai ir kopijos priduta Baltimorės anglų laikraščiams.

D-RO GRAIČIUNO KARAKIRI

Bolševikiškose "Vilnyje" r "Laisvėje" dras Graičiunas idėjo "paklausimą" Polit. Izdui, "nugirdęs", kad Polit. Izdo Valdyba suauodjusi virš \$1,500.00 Izlo lėšų "Sandaros" skoloms pmokėti. Tie pinigai būvę surinkti susprogdintai "Varpo" B-vės spaustuvei, ir pats klausia: Ar tiesa? Paigi, kad gryną netiesa. Lokios tokios sumos surinkta nebuvo, o kas buvo surinkta, yra atsiųskaityta su N. Radžiu jam išvažiuoant. Politinio Izdo stovj naujoji valdyba paskelbs, tai tik suves sąskaitas su nuvusiu Polit. Izdo sekretoriui K. J. Paulausku, kurs pasitraukdamas iš Sandaros Centro kartu reignavo ir iš Polit. Izdo sekretoriaus pareigų.

Gale dr. Graičiunas sako si St. Gegužio surastas bolševiku tapes ir suristas, ukrempliuotas, padėtas ut aukuro, tik galvą nukirsti bereikia. Nereiks točio trobelio. Pakaks to kakiri, kurį dr. Graičiunas pats sau padare.

Nesuskaito sultono turčių

Vienas šveicaras aukšakalis, nusamdytas buvusio turkų sultono turtui įkaitoti pareiškė to negalys padaryti, kadangi daug tukstantių brangiausių akmenų ir aukso sostas yra stačiai neįkainuojami.

Pittsburgho žinios

PITTSBURGIEČIŲ VEIKIMAS

Talentų vakaro tvarka
L. T. Sandaros Kuopų Sąryšis rengia Talentų Koncertą Sausio 22-ą dieną Nedėlios vakare 8 val. v. LMD. Svetainėje. Tai pirmas tos rūšies koncertas. Nors Pittsburgie ir nėra jau taip garsių artistų, bet tarpe priaugančio jaunimo yra gana talentingų ir gabių jaunuolių, kurie labai gerai vartoja smuiką, pijaną skambina, taip pat solisčių ir solistų ir gana miklių mergaičių, kurios gana gražiai šoka. Į šį talentų koncertą jau pasizadėjo daugelį jaunuolių, kaip tai panelės Rajaukaitės, p. Maniokutė, p. Rukūtė, p. Lukošūnaitė, p. Virbičiūtė, p. Plukiūtė, p. Martinoniūtė, p. Griniene, p. Giliūtė, p. Paulikiūtė, p. Zanaida Vensloviūtė ir p. Lelioniūtė ir p. Povilūnūtės. Iš vyrų jauniausias tai F. Šavinio sunus (žinomo muzikanto) vos 4 metų, talentingas muzikantas, Visockutis ir trijų pėdų milžinas, bet smuiką valdo gana gerai ir visa eilė jau didesnių: V. Virbičiūtis, S. Paulukonis, K. Savickutis, J. Kinčiukas, J. Stanišaukūtis, J. Kella, V. Levanas, J. Bikinas, P. Gilius (kuris tik ką iš Lietuvos sugrįžo). Ir visa eilė kur man dar čia neteko suminavot, nes daromos pastangos, kad visus sukviestus, kuris tik ką gali, kuris tik ką mokinas, kad pasirodytų tarpe lietuvių, kas žinoma bus dvejopa nauda: viena, kad visi senesnieji jau mano, kad lietuviybė nyksta, pamatys tą jaunuolių armiją kuri Dailioj ir Muzikoj lavinas ir tarpe lietuvių veikia, kad nėra pavojaus lietuvių išnykimui. Taip pat jaunuoliai gaus daugiau energijos lavintis toliau, kada matys, kad skaitlinga publika jiems klepina, jais gerėja. Tada gaus da daugiau energijos ir dar daugiau lavinsis kas bus ir užgana jų tėvams, kurie leidžia lavintis. Prie tam bus ir taip publiškai geras vakaras, praleis kurie myli muziką, nes čia bus visokios muzikos — Solų, Duetų, Kvartetų ir Sokių (Toe Dance).

Sausio 22 tą pačią dieną toj Svetainėj nuo 2-ųjų po pietų bus tautiškų kapinių metinis mitingas. Todel visi šerinininkai ir Draugijų atstovai malonėsite dalyvauti, nes bus metiniai reportai ir valdyba renkama sekantiems metams.

Juozas Virbičkas

Draugijų veikimas
Lietuvių Mokslo D-ja, kuri turbūt Pittsburghe stipriausia, per savo metinį mitingą nutarė, kad visi nariai mokės po 3.00 mėnesinių į metus ir kad iš D-jos gaus laikraštį, kuris neturės kainuoti daugiau kaip

\$1.50, o jei brangesnis, tai narys pats pridės. Taip pat kuris nenorės laikraščio, gali užsisakyti Dr. Jono Šliupo leidžiamas knygas Lietuvoj, ką ir pati LMD. paėmė 10 ekzemplierių iš savo knygyną.

Valdyba 1928 m. išrinkta iš šių piliečių: pir. J. Pociunas, kas. glob. A. Vainorius, J. Grigaliunas, kontrolieriai J. Abrazaitis, F. Rauktis, direktoriai P. Stanišaukas, K. Leliūsis, māršalka K. Rožiukas, Gasp. A. Jancevičė.

SLA. 40ta kuopa 1928 m. valdyba išrinkta iš šių ypatų: pirm. A. Vainorius, pag. J. Lazaukas, sek. J. Šliekas, kas. J. Virbičkas, kas. glob. F. Radziukinas, O. Rumšienė, Fin. sekr. F. Savickas, Organizatoriai net tris išrinkta Soho daly J. Virbičkas, S. S. daly J. Vencas žinomas draugijų darbuotojas ir V. Stranaukas. Taj manoma Pittsburghe išjudinti tą klausimą gyvai, nes jau senai buvo manoma S. S. daly kuopą sutverti, bet vis be pasekmių, dabar kada bus du S. S. daly organizatoriai, tai nėra abejo, kad tas bus įvykdyta. Taip pat ir prie 40 kuopos nori šimtą naujų narių prirašyti.

Nominacijose už centro valdybą buvo beveik visi už senąją valdybą, tik vienas balsas buvo paduotas už raudoną tikieta, o 25 už senąją, kuri SLA. išaugino ligi milijono dolerių pinigais ir 18 tukstančių narių.

J. Virbičkas.

PATERSON, N. J.
P. Sakat. nuėjo pas bolševikus

Iš senesnių laikų žinomas tautininkas (Širvydo tipo) Pijus Sakatauskas jau dirba sykiu su bolševikais ir net jau bendradarbiauja "Laisvėje". Ir neveltui žmonės kalba, kad matys, kad skaitlinga publika jiems klepina, jais gerėja. Tada gaus da daugiau energijos ir dar daugiau lavinsis kas bus ir užgana jų tėvams, kurie leidžia lavintis. Prie tam bus ir taip publiškai geras vakaras, praleis kurie myli muziką, nes čia bus visokios muzikos — Solų, Duetų, Kvartetų ir Sokių (Toe Dance).

Sausio 22 tą pačią dieną toj Svetainėj nuo 2-ųjų po pietų bus tautiškų kapinių metinis mitingas. Todel visi šerinininkai ir Draugijų atstovai malonėsite dalyvauti, nes bus metiniai reportai ir valdyba renkama sekantiems metams.

Juozas Virbičkas

Draugijų veikimas
Lietuvių Mokslo D-ja, kuri turbūt Pittsburghe stipriausia, per savo metinį mitingą nutarė, kad visi nariai mokės po 3.00 mėnesinių į metus ir kad iš D-jos gaus laikraštį, kuris neturės kainuoti daugiau kaip

KUNIGO JOWERIO NUŽUDYMAS

Pernai ant visų šventų nakčia, Haynesville, Louisianoj, protestonų kunigas Pr. Jowers tapo užmuštas. Kuomet klupodams ir melsdams prie savo lovos, kad jo moteris pasitaisytu, kuri buvo pakykus ir gyveno su kitu vyru. Jo pati girdejo, kaip jis meldėsi, bet nieko nesakė, nes jau ji žinojo, kad jo bus paskutiniai poteriai.

Tuojaus kaip tik Joweris užmigo, pati pasisaukė savo meilužį Elišą Swiftą, kuris atsinešė keturių svarų kują ir užmušė miegantį lovoj kun. Jowerį. Jowerienė laukė apacioj geros žinios nuo savo meilužio.

"Ar jau atlikai?" ji klausė.

"Jau" atsakė jos meilužis. — Jis daugiau netrukdydys mums mylėtis, — Sweftas atsakė.

Kaip jau Eliša užlipo viršun, kur Joweris miegojo, paklausė jo pacios ar jis miega? Ji atsakė — miega. Jis prasidareis duris norėjo smogti kują, bet buvo per tamsu, negalėjo matyti, kur mušti, o jis norėjo tik vieną sykį duoti, kad mažiau kraujo būtų. Grįžęs prie ponios Jowerienės prašo kad jam pašviestų, nes jis negalis gerai matyti kur mušti. Bet kaip p. Jowerienė užsvietė, o jos meilužis Eliša, su kują iėjo Jowerio ruman, jis tada prabudo ir norėjo keltis, bet jau buvo pervėlu, nes Eliša smogė taip drūtai, kad net perskėlė jo galva. Po tam Sweftas paėmė Jowerio kuną ir nunešęs upėn paskandino, aprišęs virvėm ir pririšęs prie kuolo įkalė į žemę, kad negalėtų nuplaukti. O ponija Jowerienė ėmė ruoštis kambari, kur jos vyras buvo nužudytas, apmaliavojo erandis, kad nebūtų žymiu kraujo, kur buvo daug pribėgė iš jos vyro kuno. Jowerienė negalėjo miegoti tą naktį, mislino, kaip reiks parduoti namas ir krautuvi, kuriuos vyras varė biznį, gyvas budamas, ir pinigų gavus išbėgti su mylimu ir sau ramiai gyventi. Jai pavkvo parduoti namas ir jie išvažiavo į Camden, Ark., kur atidarė Bording house ir gyveno su meilužiu Eliša.

Tik gruodžio mėnesį šerifas Colmanas praskuto naujai užmalevotas grūdį: ir surado, kad jos buvo kruvinos pirma malevimo. Jis suareštavo Sweftą ir p. Jowerienę, kurie prisipažino kalti, ir kad jie nužude kun. Jowerį. Dabar jiems gresia elektros kėdė kaip ir ponei Snaiderienei su Grayum.

Rep.

WORCESTERIO LIETUVIŲ VEIKIMAS

"Aušrelės" koncertas sausio 1 d. labai pavyko. Svečių buvo virš 300, dailės žvilksniu pasisekimas puikiausias. Kitą kartą plačiau.

"Sandaros" kitame numerį bus aprašymas iš 1927 m. Worcesterio Lietuvių gyvenimo ir nuotykių. Be to bus Labdar. Dr-jos kruvino susirinkimo istorija.

120 valandų gyvas užkastas

Vokietijoj Stuttgarte vienas hindu fakiras Toka 54 m. amžiaus leido save uždaryti į stiklo grabą ir užkasti į žemę 120 valandoms. Atkasus jį jis buvo visai sveikas, tik galva sopejo. Jis jau trečią kartą taip pakasamas.

AR ŽINOTE — Kad aš atidariau CEVERYKŲ TAISYMO vietą ir aš užtikrinu savo darbą nes turiu ilgą metų patyrimą. Mano vieta randa senoj Dirvelio vietoj, ant FELIKSAS ANDRELIUNAS 86 WARD ST. WORCESTER, MASS.

PARDUODAMA KRAUTUVĖ Gera vieta, biznis geras tinka lietuviui apsigyventi. Pardavimo priežastis liga. Ateikite persitikrinti. Antanas Kundrotas 415 Millbury St. Worcester, Mass. 3-28

TENEMENTAS ANT RENDOS Šešių kambarių su visais įtaisymais ir patogumais su štymu, šiluma Randa labai žema. Kreipkitės: Antanas Kalakauskas, 3 Winthrop St. Worcester, Mass. 2

Freeman Model Bakery INCORPORATED Mese kepame gerą duoną, keikus, pajus ir kitokius kepyklos užsakymus padarome Užiek ir persitikrink (50-52) 75 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

A. Šoblinskas Prieš šventes mes užlaikome geriausius tavorus šventėms. Mėsa kuošvariausia, kumpiai, dešros, vaisiai riešutai ir kiti Tamstai rekalingi daiktai. Atmink! (50-51) A. ŠOBLINSKAS 332 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. Tel. P 5356

IDEAL FURNITURE CO. Forništai, karpetai ir namų ruošos reikmenos. Visokių rušių pečių pataisymai. 76 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. Tel. Park 957 Krukowski & Wansaviczas, Savininkai

KLASTON PHOTO STUDIO 24 MILLBURY STREET WORCESTER, MASS. Jei nori gerą paveikslą nusitraukti, tai eik pas Klaston, kurie turi gerą praktiką ant paveikslų traukimo ir visi busite patenkinti.

National Ice Cream Co. Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą. P. A. DEDYNAS 96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. Telefonas: Park 7984

PARSIDUODA PATENTAS!!! Turiu patentą ant kombinacijos gražaus biuro ir rašomojo stalo; labai greitai permainoma iš stalo į biurą ir iš biuro į rašomą stalą, labai naudingas išmislas. Parduodu patentą arba reikalauju 3 ar 4 vyrų kurie žino apie biurų darbą ir turėtų kiek kapitalo ir dirbti iš vieno, šį išmislą pastatyti ant marketo. Atsišaukite pas Motiejų Žostą, 35 1/2 Lafayette St. Worcester, Mass. 2

Joseph J. Dirsas Teikiu patarnavimą laidotuvių ir išrendavimų automobilius vestuvėm ir kitokioms paslauginėjimam. 13 ELLSWORTH ST. WORCESTER, MASS. Tel. Cedar 4963.

W. N. ESTABROOK Žinomas Worcesterio gėlių laikytojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių buketai, prieinamomis kainomis 50-29 372 MAIN ST. WORCESTER, MASS.

PRAN. J. BUBLYS BOBBLIS LIETUVIS ADVOKATAS 638 SLATER BLDG Tel. Park 2939 Namai 51 Harlem Street (Kampus Sterling St. Tel. Cedar 1768-M WORCESTER

FRANK ZALAPUG 56 1/2 ORANGE ST. WORCESTER, MASS. Atlieku visokį link namų patarnavimą medžio darbą. Taipgi pentinu popieruoj. Darbą atlieku gerai.

Telefonas Park 5873 Dr. J. C. Landžius (SEYMOUR) Lietuvis gydytojas ir Chirurgas Ofiso valandos: 15 ryto — 9-10 Po pietų — 2-4 vakare — 7-9. 35 TRUMBULL ST. WORCESTER, MASS.

SIENINIAI KALENDORIAI Geriausi ir pigiausios kainos Parsiduoda ošelio kainomis Taipgi apgarsinimų dalykai O. J. KONCZANIN 136 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ Jeigu norite gauti geriausias mėsas ir kitus valgomus daiktus, tai užėikite į A. Kraučialio ir J. Krasinsko krautuvi. 181 MILLBURY ST. Worcester, Mass.

Ofiso Tel. Park 3491 Namų tel. Cedar 2863-W IGNAS J. BARTKUS ADVOKATAS 725 SLATER BUILDING Worcester, Mass. Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras. Vėdu civiliškas ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Darau visokių legališkus dokumentus

Telephone Park 5036 Dr. Samuel Lopatin DENTIST 50 Trumbull Square Worcester, Mass.

LIETUVISKA DUONKEPYKLA Mes kepame 6 rušių duoną, keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit mūsų duonos. A. Duda ir V. Staliauskas 75 WARD ST. Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT CO. Užlaikome visokias mėsas, dešras ir virtas ašes. Viskas delfiame pasirinkime. 275 GREENWOOD ST. Worcester, Mass.

Lietuviškų Čevėrykų Krautuvi 96 MILLBURY ST. Worcester, Mass. Vinco Česnos krautuviėje visomet galite gauti gerus čevėrykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS Žmonės, kuriem skauda galvas arba kurių skilvis gerai nedirbs, Lus greit palengvinti, įejvartos Pepsenic Seltzer, kuris širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c. stampomis del sampalo. PEPSenic SELTZER CO. Worcester, Mass.

Mother's Bread COMMONWEALTH BAKING CO. Worcester, Mass. Geriausia duona ką galima pirkti Worcesterj.

UNITED DAIRY SYSTEM, Inc. Tel. Park 310 Near-by Milk & Cream Pasteurized by Automatic Equipment Also Milk from Tuberculin Tested Cows 17 E. Worcester St. Worcester, Mass.

A. JUOZAPAVICIUS LIETUVIS GRABORIUS Geriausias laidotuvių patarnavimas ir prieinamomis kainomis. 316 HARDING ST. Worcester, Mass. Tel. Cedar 2433-M. Vakare — 7-9

Tel. Cedar 7206 A. J. KATKAUSKAS Didžiausia Drapanų Krautuvi 721 Millbury St. Vyr. ūki ir moteriški drabužiai delfiame pasirinkime. 372-376 MILLBURY ST. Worcester, Mass.

RUKYKITE C. C. A. CIGARUS

Boston Beef & Provision Co. Didžiausias ošelis, kur galima gauti mėsos ir valgomų daiktų. 172 FOSTER ST. Worcester, Mass. Tel. Park 733 ir 298

VINCAS DEGUTIS Generalis Kontraktorius Badavoja naujos ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras. 15 ENGLEWOOD AVE Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS Lietuvis Graborius 340 HARDING ST. WORCESTER, MASS. Tel. Park 4156 Patarnauju laidotuvių ir išrendavimų automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381 PETER BROTHERS COAL, WOOD & LUMBER Geras Patarnavimas 161 WASHINGTON STREET WORCESTER, MASS.

Juozas M. Čižauskas PLUMERIS Atlieku darbą užtikrintai 31 STERLING ST. WORCESTER, MASS. Tel. Cedar 2385-M

STERLING DAIRY MILK CO. Ant kiekvieno paneiklavimo visiemis pristatome į namus geriausį pieną ir smetoną. Rūšių daugia. Sautė telefon: Park 7200 arba Park 2992 3 KANSAS ST. Worcester, Mass.

Tel. Maple 1138-M F. J. McGRAIL Visokių rušių elektros įrengimai namams, dirbtuvėms ir krautuviems 71 MAIN STREET WORCESTER, MASS.

Detroito žinios

NAUJU METU KONCERTAS DETROITE.

Sausio 2 d. Lietuvių Operos Choras vadovaujant komp. M. Petrauskui surengė koncertą Lietuvių svetainėje. Programos buvo gana ilgas ir įvairus, kurį išpildė operos choras ir Lietuvių konservatorijos mokiniai. Choras sudainavo sekančias dainas: Motušė, Pasėjau Kanapę, Sėjau Rutą, Oi tu Jieva, ir Gaudeamus. Choras galima sakyti visais žvilksniais progresuoja, tai yra kaip dainavime, taip ir skaitlingumu, nes nuo 'Birutės' perstatymo beveik dvigubai padaugėjo dainininkų skaičius. Iš tokio choro ir prie tokio mokytojo, kokių yra komp. Petrauskas ateityje galima laukti didelių vaisių.

Solistai-jaunuoliai buvo sekanti: A. Virbickaitė — pianas, M. Jurkaitė pianas, Vytautas Dermaitis pianas, Birutė Astrauskaitė smuika, B. Sinkus, smuika, Aleka Piliauskaitė smuikas. Kai kurie iš jų yra neseniai pradėję lavintis pas komp. Petrauską taigi iš jų žinoma kaip iš artistų, bet tuli iš jų butent Dermaitis ir Piliauskaitė kaip del lietuviškos publikos tai tikri artistai. Vytautui Dermaitiui pianą skambinant publikoj pasigirdo komplimentai, girdi tai busimas lietuvių Paderewskis. Valio! Vytautai. Jonas Laukonis sudainavo 'Seno didelio' solo, ir pagalios mūsų lakštingalos p. A. Satulaitienė, ir p-lė Sofija Žukauskiūtė.

P. Satulaitienė sudainavo 'Naujoji Gadyne' ir 'Ilgu ilgu' ir reikia pasakyti, kad su kiekvienu pasirodymu pas p. Satulaitienę matosi pažanga. Taigi Satulaitienė su Zinkevičium sudainavo duetą 'Valio Dalgelė'. Šios dainos turbūt niekas geriau nesudainuotų.

Sofija sudainavo 'Kaitink šviesi saulute' ir 'Valia valuzė' iš 'Sienapiūtės' ir labai gerai. Apart dainavimo p-lė Žukauskaitė daug domėsi suteikia savo visapusišku prisirengimu prie išpildymo savo užduoties. Jos kostiumai, užsilaikymas, jausmas tikrai ir visapusiškai reiška estetišką skonį žiūrotojui. Po dainavimui Sofija buvo apdovanojta labai gražiū gėlių bukietu.

Po koncerto ėjo šokiai abiejose svetainėse. Pastebėtina, kad čia ėjo mada lietuviškų šokių. Čia augę jaunikačiai ir mergaitės šoka lietuviškus šokius su didžiausiu pamėgimu. Kad minėtą vakarą viršutinė svetainė, kur buvo amerikoniški šokiai, tai šoko tik porą dešimtų porų, gi apatinėje salėje lietuviškus, tai prisigrustai negalima. Suktinį sukta su tokiu entuziazmu, kad net sienos braška.

Labai pagirtina Detroito visuomenė, kad lanko tokius rimtus parengimus ir paremia komp. M. Petrauską darbuotę meno srityje ir jaunimo gražiame auklėjime. Nes jei mes nemokėtum palaikyti tinkamo mokytojo, negalėtum tinkamai be mokytojo jaunimą auklėti.

CLIFFSIDE, N. J.

ALT. Sandara 45 kp. mėn. susirinkimas įvyks Sausio 15 d. 4 val. pp. (sek-madieny) Klubo kambaryuose. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes tarime organizacijos varbių reikalų aptarti. Taipgi malonėkite ateiti ir užsimokėti mėn. duokles už šiuos metus, nevilkinant vėliaus. Su šiais metais sukrusime visi! Nes kaip Naujus Metus pradėsime, taip ir baigsime.

Kp. sekret. Vl. Mučinskas

MANCHESTER, CONN.

Siame miestely gyvena keliolika simty lietuvių, o paėmus sykiu su South Manchesteriu ir apylinkėmis, kur tirštai yra lietuvių ukininkų, pasidaro labai diktas skaičius lietuvių, bet laikraščiu tai pas lietuvius nematyti. Ar neatsiras iš vietinių lietuvių, kurie pasidarbuos ir įsigys sau dvasiško maisto — laikraščių? Čia randasi didelės silkos išdirbystės, kuriose nemažai dirba ir lietuvių. Nuo Sausio 9 dienos paskelbta, kad mokestis už darbą numažinama ant 10%. Ir sykiu fabrikantai skelbia, kad darbai numažinus mokestį, pradės dirbti visuose skyriuose.

Buvęs M.

SUGRĮŽUSIO IŠ LIETUVOS LAIŠKAS

Pasistengsiu paaiškinti nors kiek dabartinę Lietuvos gyvenimą. Lietuva mūsų gimtinė — šalis yra graži, labiausia vasaros laiku, gražus paukščių čiu-bėjimas, žaliuojanti miškai, kviepiantis oras. Dabartinis Lietuvos jaunimas apšviestas, civilizuotas ir mandagus. Viskas išrodo, kad naujoji gadyne jau švinta. Tiktai gaila, kad nėra tvarkos mūsų tėvynėj. Lietuvoj: reikalinga, kad butų teisinga valdžia ir rupintųsi valstybės atstatymu, ir žmonių gyvenimu.

Mūsų šaliai labiausiai reikalinga dirbtuvių, iš ko valstybė geriau galėtų gyvuoti. Reikalinga geresnės tvarkos valdžios darbininkams kaip bankose arba kitur, kur ka žmogus atėjęs su reikalu turi laukti pus dienos ar ilgiau. Ponas už langelio sėdi, o žmogus atėjęs su reikalu negali prisisaukti. Taipogi valstybės valdytojai reikalinga, kad teisingai elgtusi ir rupintusi valstybės atstatymu, o ne tiktai savo partijas gerbti ir agituoti.

P. Gillius

MOTERS ŽODIS PROFESIONALAM

Gavau iš Lietuvos laišką. Pašto ženklelis buvo su a. Dr. Basanavičiaus, paveikslu. Man perejo mintis, pamačius to mūsų didvyrio paveikslą: kiek jis dirbo

lietuvių, pradėdant nuo aukštojo mokslo saugojimo, baigiant našlaičių globimu. Ar senai jis ir mus dar kvietė prisidėti prie našlaičių Vilniaus krašte globimo. Šiandien jis pats jau ilsisi amžinai, bet jo jau ilsisi amžinai, bet jo lig grabo. Užbers žemėmis ir jo nei jo vardo neliks. Ar tuo keliu einate mūsų kaimiškos? Jus laukiate skatikas ir papuošalai pasilikis ir bus niekam nežinomi, tik darbas tautos kulturai — pasilieka amžinas. Mes lietuvių turime ir jį daug mokintų savo tarpe,

bet ar daug kas aukauja savo laiką mūsų kultūrinio darbu? Visi užimti mažučiais savo reikalais: kad tik greičiau prisikrauti šio kio tokio turto ir patogumo, kurie trunka vos tik lig grabo. Užbers žemėmis ir jo nei jo vardo neliks. Ar tuo keliu einate mūsų kaimiškos? Jus laukiate skatikas ir papuošalai pasilikis ir bus niekam nežinomi, tik darbas tautos kulturai — pasilieka amžinas. Mes lietuvių turime ir jį daug mokintų savo tarpe,

A. Liutkuvienė.

Romano Byla

ISTRAUKA IŠ KALTINAMOJO AKTO

Čia paduodame svarbiausią dalį, perskaitytą teismo gruod. 19 d.

Kaltinamajame akte pažymėta, kad:

Rugpjūčio 22 d. apie 13½ val. Palangoje d-ras pulk. leit. Brundza su d-ru Blažiu ėjo Birutės alėjos šalį, kurioje buvo sanatorija. Ties Romano vila skersai šalį gulėjo šuo, kurio d-ras Blažys norėjo nukelti pašalinti ir kiek pasilikti o pulk. leit. Brundza nuėjo kelis žingsnius pirmyn. Tuo momentu Jonas Romanas, kuris iki tol buvo savo vilos daržely, staiga išėjo pro vartelius ant šalį gulėjo, ištraukė revolverį ir šovė iš užpakalio į praėjusį pulk. leit. Brundzą. Pulk. leit. Brundza, kuris buvo jau apie 4 žingsnius praėjęs vilos vartelius, po šuvo apsigrėžė ir skubiai prisitartinio prie Romano. Tuo laiku, kai pulk. leit. Brundza artinosi prie Romano šis paskutinysis, mažesnę revolverį, kurį ligi tol laikė dešiniojo rankoj, perdėjo į kairę ir dešine ištraukė iš kišenės kitą didesnę revolverį. Pulk. leit. Brundza, prisitartinies prie Romano, nutvėrė paskutiniojo rankas, dešiniąją prispaudė prie pilvo, o kairiąją iškėlė aukšty. Besigrumiant Romanas paleido į pulk. leit. Brundzą keletą šuvių. Pulk. leit. Brundza, paleides Romaną, pradėjo bėgti, į kurį bėgantį paskutinysis iššovė iš užpakalio į kairę kartų. Pulk. leit. Brundza, bėgdamas, įbėgo į Vailo-kaičio vilos kiemą, kur bandė perlipsti per spigliuotą, tvorą, bet jėgu netekęs, vargriuavo prie tvoros, kur ir buvo, paplūdisis kraujuose vyr. leit. Jurašo su-rastas. Benešamas į karo sanatoriją pulk. leit. Brundza mirė.

Tardymo daviniais nustatyta: Romanai gyveno nesantikoje. Romanas, itardamas, jog žmona turi artimus santykius su kitais vyrais, keldavo skandalus, ją mušdavo, kelius kartus net šovė į ją.

1925 metų vasarą Romanienė atbėgo sumušta pas Kaupus ir pareiškė, jog vyras ją mušė ir ji nuo vyro pabėgusi, prašė priglausti

ir pakviesti gydytoją tikslu konstatuoti sužalojimus. Romanienė apžiūrėti buvo pakviesti d-ras pulk. leit. Brundza, kuris tada ir susipažino su Romaniene. Laikui bėgant jų pažintis sustiprėjo, jie pradėjo draugauti ir tarp jų susidarė meilės santykiai. Jų buvo nutarta, Romanienei persiskyrus su vyru apsi-vesti. Š. m. rugpjūčio mėnesio pirmomis dienomis Romanienė pasisakė vyrui, jog mylinti pulk. leit. Brundzą, ko įrodymui pateikė pulk. leit. Brundzos laiškus ir pareiškė norą persiskirti. Pulk. leit. Brundza pareiškė liud. puk. Oželiui, jog rimtai myli Romanienę, jog ją nori vesti ir jog Romanienė tikslu pagreitinti persikyrimo formalumus, mananti vyktyti į Ameriką. Rugpjūčio mėn. 3 d. Romano buvo rasti po vilos veranda pulk. leit. Brundzos rašyti Romanienei dar keli laišukai, kurie galutinai sutvirtino persikyrimo klausimą. Rugpjūčio mėn. 4 d. Romanas persivėžė iš Palangos žmonos daiktus ir liud. Diršytei pareiškė, jog žmona atsisakiusi su juo važiuoti, nuėjusi gyventi pas pulk. leit. Brundzą, ir jog sunus palieka prie jo, tėvo. Paskutiniu laiku, po pasikalbėjimo apie persikyrimą, Romanai kartu nebuvo gyveno — Romanas atvažiudamas į Palangą, jau apsisodavo ne savo viloje, kur gyveno žmona, bet Kurhause. Š. m. rugpjūčio mėn. 21 dieną abu Romanai išlydėjo savo sunų į Klaipėdą, kurį tėvas siuntė į Ameriką pas savo tėvus. Sugrįžęs iš Klaipėdos Romanas buvo nuėjęs į bažnyčią, iš kur atėjo pas Romanienę prieš pat pietus. Po pietų jis išėjo ant verandos, paskui pasiėmęs laikraštį atsėdėjo prie vilos darže, kur ir išbuvo iki pulk. leit. Brundzos pasirodymo.

Valstybės gynėjas reikalavo bausmės Romanui 15 m. sunk. darbų kalėjimo. Teismas, kaip jau žinoma, priteisė 6 metus.

Elektrės Laidai — paukščių mirtis

PARYŽIUS. Lakunas Delamothe, krisdamas lėktuvu, užkabino aukšto elektros įtempimo vielą ir kartu su orlaimiu sudėgė.

Laisva Tribuna

KĄ TURI LIETUVA IR KĄ TURIME MES?

MUSŲ UKIS AMERIKOJ

Rašo J. Tuinila

Paimant Minimum Wage Commission Massachusetts valstijos nuostatus, kiek mažiausiai kiekvienas dirbantis žmogus turi gauti savaitei atlygimo, kad galėtų pragyventi, tai yra \$14.50, ir kiek yra Amerikoje lietuvių, tai yra apie 50,000, tai gausime milžinišką sumą, lietuvių išleidiama per vienus tik me-us laiką.

Nors aplamai imant dirba ir uždirba tik geriausiu tvėju kas trečias lietuvis, mant domėn, kad daugina tūri šeimynas, tačiau atsimenant, jog daugina lietuvių uždirba savai-ei po \$20-40, ir tuos pinig-us vis tik išleidžia savo pragyvenimui čia pat Amerikoje, galima daryti išva-dą, kad Amerikos lietuviavien tik savo pragyvenimui Amerikoje išleidžia apie 500 milijonų dolerių me-tams. Tai yra milžiniškiausia suma. Jei ji būtų pro-duktingai ir planingai aik-vojama, kokių didelių su-mų atliktų tokiems bend-riems reikalams, kurie su-daro mūsų pačių gyvenimo pamatinius reikalavimus.

Jei pasiklausus — kur tie mūsų pinigai nueina, tektų susirupinti ir nieko neatsa-kyti. 500 milijonų dolerių kasmet išeina vien tik tos dienos reikalams reikalė-liams, produktams ir ne-tik neproduktingiems, bet stačiai kenksmingiems.

Paimkim palyginimo pa-vyzdį, kiek aplamai mini-mumai uždirba ir išleidžia butiniausiems gyvenimo reikalams vienas Lietuvos gyventojas. Ten miestų gy-ventojų išlaidų minimumas apytiksliai \$180 litų, tai yra \$18.00, bet tai yra mėnesiui, o savaitėi bus tik \$4.50. Lietuvos kaimiečio minimumas bus dar žemes-nis. Bet del visa imkime ap-lamai po tiek ir manykime, kad esant ir daug daugiau uždirbančių bei išleidžian-čių visi Lietuvos gyvento-jai 2,200,000 žmonių išlei-džia savaitėi po \$4.50, tai išeitų per metus apie 517, 500,000, tai yra nedaugiau, kaip ir Amerikos lietuvių metinės išlaidos.

Bet dabar palyginkime, ką šiandien po 10 metų nepriklausomybės turi Lietu-vos lietuviavie ir ką per ke-les dešimtis metų čia gyve-nimo turi Amerikos lietu-viavie?

Lietuvos gyventojai išlai-ko valstybę ir valdžią, ap-moka aukštas algas valdi-ninkams, išlaidko keles de-šimtis tukstančių pavydin-gos kariuomenės su visa amunicija, šaulių Sąjungą, ministerijas, departamen-tus, atstovybes, vidaus tvarkdarius, turi plačiąsį tinklą valstybinių ir priva-tiškų mokyklų, pradėdant keliais tukstančiais remėju

ir baigiant aukštųjų moks-lų įstaigomis — universite-tu, žemės ukio akademija, turi pulkus mokytojų, pro-fesorių, įvairiausių kursų, duoda stipendijas studentams namie ir užsienyje. Turi savo finansų ukį, žemės ukio ir agronomijos punktus, ligonines, prieg-laudas, knygynus, teatrus, operą, simfonijos orkest-rus, dvi muzikos konser-vatorijas, daugybę bažny-čių, vienuolynų su išsiga-niusiais broliukais ir sesu-tėmis, moka algas kunig-gams. Stato gelžkelius, plentus, tiltus, vandens ke-lius, tvirtoves ir valdiškus rumus.

Atmoka palukius ir dalį užrubežinių skolų, ir dau-gelį kitų nežinomų čion iš-laidų. Ar galima nors ir be-manyti, kad valstybė dar vos tik spėjo nusišluostyti kraujus, reužgydė nei žai-dų neatsižvelgiant į tą bai-siai sunkią naštą, nešamą ant savo jaunų pečių, pa-jėgė susitvarkyti ir už su-mą mažesnę, negu mes čion iševijoj praleidžiam. Tai yra stebuklas, kuomet pa-marai, kad mūsų brangi Tėvynė galėjo atsikelti iš pelenų sukurę ukį ir palaiko viską, kas mums yra brangu, ir tą viską daro mūsų broliai patys, tose pat įstaigose, kur tik keli metai atgalios jų ten ne-buvo, ir mums visiems net ir kalbėti buvo užginta.

Dabar klausime mes sa-veš, ką turime mes čion A-merikoj parodyti už tuos 500 milijonus dolerių, iš-leidami metas į metą? Ir šitas sumas mes jau lei-džiame per keles dešimts metų, bet kur tie milijo-nai dingio ir kas juos šian-dien turi?

Sulig biznio pagrindo J. V., dolerį paleidus, apyvartai tenka 25 centai, gamy-bai eina 75 centai. 500 mi-lijonų paleidus, vertel-goms tektų 125 milijonai. Už šitą sumą pinigų galima būtų palaikyti tukstančiai krautuvių su šimtais tuk-stančių darbininkų.

(Bus daugiau)

EXTRA!

"Dirva" turi nepaprastą naujieną. Kas mėgsta skaityti gražius raštus lai skaito "Dirva".

"BALTIJOS ARAS"

yra naujas nepaprast originalis istoriškas romanas iš pabaigos 10-to ir pradžios 11-to šimtmečių prietikių vieno jaunikačio Lietuvis Baltijos ir kitose jurose. Tokio skaitymo dar Lietuvių knygyse nėra, nors lietuviavie per amžius gyveno prie jurių. Romanas tęsis per "Dirva" apie metus laiko. Telpa taipgi daug kitų naudingų raštų.

"Dirvos" kaina metams Amerikoje \$2, Kanadoje \$2.50, visur kitur \$3. Pamatymui dykau.

"DIRVA"

6820 Superior ave. Cleveland, O.

BIZNIERIAI, GARSINKITES "SANDAROJ"

Nori pigiai, paskutine mada ir tikrai gerai pasiūtą kostiumą, palta ar kitą rubą turėti — siudinkis J. G. KAZIUNO SIUVYKLOJ 311 E. Main Street New Britain, Conn. Gausi progos įsitikint!

Busit visada patenkinti, jei siudinsitės kostiumus (siutus) ar paltus (overkotus) J. J. SATULOS SIUVYKLOJ 380 Park Street New Britain, Conn. nes čia kainos pigiausios, darbas garantuotas ir pasiuovame paskutine mada.

John Fellrath
ANGLIES SANDELIS
Pavelykite mums pripildyti jusų anglies sandė, nes dabar mes turime geriausios anglies.
3316 MICHIGAN AVE. Detroit, Mich.

MIKES LUNCH VALGYKLA
Geras maistas, mandagus patarnavimas. Randasi Lietuvių svetainės name,
3566 Dix Ave. DETROIT, MICH.

JOHN C. HARDER KRIAUCIUS
Mes siuvame naujausias mados siutus, taipgi valome ir prosiname.
3525 MICHIGAN AVE. DETROIT, MICH.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALNAUSKAS
332 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Residence Phone 8195
T. MATAS
REAL ESTATE AND LOANS
827 BANK STREET Waterbury, Conn.

Telefonas S. B. 28-95-R
Lietuvis Optometristas
Išskaminuojami akis, priskiriami kinius ir krepvas akis atitaisu tinkamu laiku.
J. L. PARAFARNIS, D. O.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išskaminuojami akis ir pritaikomi akinius.
H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. No. Boston 6602
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
569 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvert 5396

Vietos žinios

REPUBLIKONŲ KANDIDATAS I LIEUTENANT GOVERNOR

ROBERT M. LEACH
Glenwood Range Company
Treasurer

Robertas M. Leach iš Tauntono, kuris nominuojamas Republikonų partijos į Massachusetts valst. gubernatoriaus pavaduotoją — Lieutenant Governor — yra gimęs Franklin, N. H. 1879 m. Baigęs to miesto mokyklą jis pasirodė Phillips Andover kolegijon, o iš ten perėjo Dartmouth kolegijon. 1900 metais jis pastojė tarnybon į Glenwood Range Company laivininkystės departmantan, kur ir dabar dirba pirma kaip keliaujantis komersantas, vėliau prekybos manageris, dabar tos kompanijos išdėninkas. Jis yra prezidentas keleto didelių furnituros krautuvių Naujojo Anglijos ir yra išrinktas prezidentu National Association of Stone Manufacturers; Bristolio County Trust Company direktorius; trustee Tauntono Savings Banko ir Morton Hospital izdėninkas. Jis yra atidavęs Tauntono miestui Walker Memorial Parka, atminčiai William E. Walkerio, savo uošvio.

Didžiajam kare Mr. Leach buvo paskirtas Jung. Valstijų Armijos kapitonu ir buvo komandiruotas prie Ordinance Divizijos. Jis ejo pareigas Commander of Post 103 Amerikos Legijono Tauntone. 1926 m. jis dovanojė tam paštui naujus namus.

Jo šeimyna yra — žmona Mary Walker ir trys vaikai, du sunus ir viena dukterė. Abu sunus vedę ir dirba Glenwood Company.

Jo patyrimai kaip biznio vyro jį suvedė į tamprius ryšius su valstijos industrijos gyvenimu. Jo santykiai su darbininkų unija nei sykiu neturėjo priežasties streikuoti, taip jau neatsitiko jokių nesuipratimų tarpe jo ir darbininkų per visus jo tenai tarnystės metus. R. M. Leach turi 27 metus biznio praktikos. Jis kandidavo 68 United States Congress ir gavo 35,311 votas prieš 17,916 savo opoento demokrato William H. Lomax. Per 50 metų Massachusetts valst. pietų rytų dalis nėra turėjusi republikono nei Jungt. Vals. senatorio, nei gubernatorio nei gubern. pavaduotojo.

Yra manoma, kad p. R. M. Leach kandidatura, remiama Tauntono, New Bedfordo, Fall River ir kt. sričių industrijos centru, be abejo turės pasisekimo.

ANT PARDAVIMO

Mėsinycia ir grosernė Geroj vietoj, nėra kompeticijos, daro gerą biznį. Priežastis pardavimo — nesveikata. Smith's Market 244 South St. Bridgewater, Mass.

MUSŲ MENININKAMS PAGERBTI VAKARIENĖ

Pereitą sekmadienio vakarą Lietuvių Svetainėje So. Bostone įvyko Sandaros Centro ruosta draugiška vakarienė bankėtas liecuviams menininkams pagerbti. Pirmais žodžiais gaminu su dideliu pasitenkinimu pasakyti, kad vakarienė puikiausiai pasisekė. Iš kviestųjų musų dainos ir muzikos menininkų menininkų atsilankė: p-lės Julija Mitrikaitė ir Juzė Ruktytė iš Worcesterio, p-lės Černiauskaitės iš Lawrence, p-lė Tataroniuė iš Cambridge, p-lės Kasparytės iš Somerville ir p-lė Bratenaitė iš So. Bostono; vyrai — p. V. Jenkins-Jankauskas iš Dorchesterio ir p. Nauburis su p. Bulskiu iš So. Bostono. Svečių apsilankusių su savo jaunaisiais meno kėlėjais draugiška vakara praleisti buvo apie 150. Keturi ilgi stalai svetainėj buvo užimti iki paskutinės vietos.

Paliekant šalyje visus sentimentus reikia širdingai pasidžiaugti, matant, kad mūsų visuomenė tikrai yra pamilėjusi savo menininkus, nes be jokios ypatingos reklamos, tik laikraščių kronikoj kelis kart paminėjus, visą palikę į šalį, susirinko gausingų pulkelių iš arti ir toli, visokio amžiaus ir užsiėmimo.

Buvo net iš Arlingtono 2 šeimos: viena p. Bendoravičios, kitos, deja, neteko pavardžių sužinoti. Iš Montello buvo p. Jurgeliūnų šeima ir gerb. Densmonas. Iš Lyno buvo p. Sirbikas. Bet tai tik, kas reporteriui pažystama. Dauguma buvo, žinoma, iš Bostono, Dorchesterio ir kitų apylinkių.

Vienas pažymėtinasis džiuginantis reiškinys, kad į tokius kultūriškus parengimus mielai lankosi musų jaunoji karta. Kuomet musų senesnių profesionalų nei vieno nebuvo, iš jaunųjų apsilankė — advokatas Kalinauskas, studentai p. Ambrozaitis, D. Pilka, p. Morkevičius, Zikas ir kiti.

Iš jauniausių, jau žinomų musų scenos parengimuose teko matyti p-lės Kazlauskitę, Kontrimiūtę, Podeliūtę, Roliūtę ir kurių pavardžių neteko sužinoti, daug Gabijos veikėjų, Jaunuųjų Lietuvių Klubo narių, leletą iš stygų orkestro ir kt.

Vakarienę vedė Sandaros viceprezidentas p. Jurgeliūnas, kurs pakvietė gerb. menininkus, iš anksto pasidėjusius duoti programą, padainuoti ir kaikiurius veikėjus pasakyti po trumpą prakalbą. Koncertinė dalis ejo maišytai su prakalbotimis.

Laisvą programą davė: p. Nauburis, p-lė Bratenaitė kampanuojant sulting. baritonu padainavo trejetą dainelių. Po to p-lė Mitrikaitė, p. Jenkins, p-lė Ruktytė akompanuojant, padainavo solo ir duetu po keletą dainų. P-lės Černiauskaitės, akompanuojant p-lė Tataroniuė, padainavo solo ir duetu taip pat po keletą dainų. Trumpas prakalbas apie musų tautinę kultūrą, me-

ną ir to meno atstovus pasakė "Sandaros" red. Prūsčius, veikejai Mockus, Kazmauskas, Dragašius, Norkunas, advok. Kainauskas, stud. D. Pilka, A. Yuga ir p. Sirbikas.

Programą užbaigė J. Bulskis, p-lė Bratenaitė akompanuojant, sudainuodamas porą savo mėgiamų dalykų. Apie dainininkus nebėra reikalo plačiau kalbėti: jie mums visiems gerai pažystami ir gausus svečių apsilankymas pats už save kalbą, kaip jie yra mylimi. Čia noriu tik visiems tarti širdingą acių už apsilankymą ir gražių laisvu noru patiektą muzikalį pasigerėjimą. Visų nuotaika buvo kuogeriausia; kalbėtojai ir svečiai reikšė nuosirdų norą su savo meno atstovais kuotankiausiai matytis ir linlejo, kad jų burelis nuolat augtu.

Negalima praeiti giliai neį dėkavojus darbsčioms musų rengėjoms gerb. p. Norkunienei, Lušienei, Kengrienei, Savickienei, Daunienei, Palubeckienei ir vyrams Tribuliauskui, Jokušauskui, Naudžiūniui, J. Petrauskui ir kitiems, kurios draugiškai pasisventę surengė puikiai vakarienę ir ją suorganizavo. Neklysimė. Išreikšdami vilties, kad šis ka tik draėjes margos susibuvimas bus sekminga įžanga į planuojamą didelį ateities kultūros darbą. Buves.

Gavo airiška nosį

Naujų Metų dieną south bostoniškiai gavo matyt labai įdomų gatvės spektaklį. Lietuvių šv. Petro parapija apie 400 žmonių visokios lyties ir amžiaus klebono kun. Urbonavičiaus vedama atmaršavo iš lietuviškos bažnyčios ant F st. prie airišių šv. Vincento bažnyčios ant E st., susirudo ties durimis, pastovėjo, pastovėjo apie gerą pusvalandį, apčiupinėjo "detai užrakintas airišių bažnyčios duris, ir išsiskirstė. Kai kas manė, kad lietuviai apgule airišių tvirtovę, kaip senovėj darydavo su kryžuočių pilaitėmis ir tuoj ins jį šturmuoti. Bet pašinteresavus patirta, kad tai buvo lietuvių parapijos naujų metų vizitas airišių parapijai. Kleb. Urbonavičius per pamokslą sausukę parapijonis tirštai susirinkti po bažnyčios svetainėn ir kai šje susirinko, tai ir išvedė į gatvę. Bet airišių kunigas pasirodė to vizito nelaukęs; liepė uždaryti duris ir lietuvių parapijonam duoti taip vadinamą airiška nosį. Priežastis tai kaž kokie ten airišių kunigo nepasitenkinimai lietuvių kunigais. Keli kivirčijasi, o parapijonams nosys — tenka. Tai tokie Naujų Metų anekdotai.

Gaila musų menininkų: dainininko Babravičiaus, Vanagaičio, kurie jau pauro, ir Vanagaitis tik su p. Jozavitu važinėja. Bet ir jiems bus sunku, nes iš Lietuvių koncertuojant sunku yra daryti gyvenimas. Babravičių reiktų katroj didesnėj kolonijoj atidaryti dainavimo studiją, ir karts nuo karto, pakoncertuoti. Vanagaičiui reiktų apsigyventi Bostone, ir mokyti Gabiją ir muzikos mokyklą įkurti.

Rep.

PIRMAS BOSTONO JAUNUJŲ LIETUVIŲ TEATRAS

Jaunuųjų Lietuvių Klubo ir "Ekscelensijos" vaidintojų grupė

Jau nebeužilgo tai yra Kontrimiūtė; amerikony kitą sekmadienį sausio 22 Džiovo rolė — Juozas Šveičys ir Baravyko Kazys tone Lietuvių Svetainėje įvyksta Bostono jaunuųjų lietuvių pirmasis spektaklis. Bus suvaidinta "Ekscelensija, 4 veiksmų komedija iš Amerikiečių priepuolių Kaune. Roles atliks: amerikietės Bumbulienės p-lė Anelė Bratenaitė, dukteris Keidės — p-lė Helena

Sidlauskio Sunys

Po Naujų Metų išvažiavo atgal mokslą tęsti žinomo Bostone lietuvių aptėninkiaus p. K. Sidlauskio atėdu sunas studentai Algirdas ir Vaiteris Sidlauskai. Jiedu mokinas Cushing Academy Ashburnham, Mass., pasižymėję dar Ludomi High School ir dabar akademijoj gerais mokslo požymiais. Taip pat atėdu puikus sportininkai. Akademijos žurnale "The Freeze" abiejų pavardės marguoja visokiuose sporto geimuose. Laukiame bušiant iš jaunuųjų brolių Sidlauskų gerų lietuvių ne tik profesionalų bet ir inteligentų.

Nemaloni klaida

Vokiečiai turi paprotį spaudos kurjezus vadinti "Presseteufelsspass" (spaudos velniukšcio šposas). Matyt, tokių velniukšcių vios spausdėvės pilnos. "Sandaros" pereitime numery įvyko tikrai nemalonus toks šposas: pirmame puslapy prie žinios apie A. A. Vitaitienės mirtį pasiliko prisibloškusi viena antgalvinė eilutė nuo kitos žinutės ir nežiurint ieškimo tapo atrasta tik laikraštį atspausdinus. Kas daryti su tokiais spaudos velniukšcių šposais? Galima daryti tik viena — žiūrėti, kad panašūs šposai ne-

JO PATI IŠGELBĖTA

Nuo Nesveikatos. — Gaukii daugiau E. B. Lader, Lamar, ap. rašo: "H. H. Von Schlick, Pres.

Gerbiamasis. — "As siunčiu čekį dar del trjų baksukų Bulgarijos Žolių Arbatos. Mano pati vartojo per kelis metus ir pasveiko. Ji sako negali napsieiti be šios stebuklingos, tikrų žolių arbatos. Bulgarijos Žolių Arbatą patengvina vidurių užkėstijimą, reumatizmą, pilvo ir inkstų ligas, ir pagerina kraują. Sumaišyti šaltį gerki — karštą arbatą prieš gulant. Visi aptėkoriai užlaiko del sergančių žmonių 35c. 75c ir \$1.25. PASTABA: Jeigu norite man didesnį paketą pasiųskite \$1.25. Adresuokit H. H. Von Schlick, Pres. 47 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Lietuviai, pirkite aukštinus gaktus tik pas savą **LIETUVI LAIK RODININKĄ** JUOZAPĄ M. DILĮ 366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. "Rodininko" name, rumas 7 Pirk aukštin-paukusnotą sidabrinį-sidabruotą laikrodėlį ar piliką fontaine plunksną arba ir pa siukla deimantini žiedą arba ir kitoki dailiktą. Viską visiems pirk pas DILĮ. Kainos pigiausios, ir dailktai groviasi. (51-1)

P. J. AKUNEVIČIUS LIETUVIS GRABORIUS Suteikia geriausį paskutinį patarimą. Už pilną pagarbą galima aršient su \$80 ir augščiau už d-delius, o už vakus nuo \$20 ir augščiau. Piguai ir gražiai. Omsa ir gyvenimo antraš-

820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4486

PURITAN KEIKAI Jei norite gerų keikų, tai krautėvė reikalaukit Puritar keikų, kurios iškepa **PURITAN CAKE CO. INC.** 1166-68 Cambridge St. Cambridge, Mass.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BŪNAS PERKAME IR PARDUODAME Siunčiame pinigūs Lietuvon doleriams ir litais, paštu ir telegramais. Perstuntimas užtikrintas.

Rašyk del informacijų:— Dept. B. **ZIMMERMANN & FORSHAY** 170 BROADWAY NEW YORK Firma įsteigta nuo 1872

REAL ESTATE

ROSLINDALE
Ant pardavimo 2 šeimynų namas — 5-6 kambarių, open plumbing, steamo šilumos aržuolo grindis, palei skvėra. Zema prekė. Pašaukite budavotoją. PARKWAY 1735-J

B. KONTRIM
LIETUVISKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
in Justice of the Peace
545 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass.

PINIGU PASKOLA
Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelio mortgage už žemiasiu nuosimintį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages.

P. J. KEY
10 Tremont St. Boston, Mass.
Room 508

LAIKRODININKAS
Petrus Valukonis
1077 CAMBRIDGE ST.
Cambridge, Mass.

ANT RENDOS
3 ir 4 kambariai ant pirmų ir antrų lubų. Gražioje vietoj prie Thomas Park. Kreipkitės: 545 East Broadway, South Boston.

PADEKA
Kiekdamas širdingai siūlo padėkos gerbiama klientams, kurie jau su jimi patarė, ir kurie suventė. Jie gerbiama kloties atėdu. Tai padėdos ir atėdu. Su pagalba, **Petrus Butnuta** Sodes ir Toniko Isidorojas 118 Bay State Road Methuen, Mass. Tel. 23968

TITUS P. GREVI
ARCHITERTAS ir INŽINIERIUS
Naujų telefonų univ. 1483-1
A. O. SALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs da Universitatu, Cornell University su A. B. G. Washington Univ. su U. I. I. "Darbininko" Name. (2-ros lubos) 366 W. BROADWAY So. Boston, Tel. S. Boston 27

APTEIKA
Krautėvė galima gauti visokiu krautėvė ir žvėrių krautėvė. 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Diena ir naktį Tel. University 8831-W
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877-488 Cambridge St. Cambridge, Mass.

Lietuviska Aptieka
Klauskite apie musų dalini išmokėjimo plana.
POWERS & MEHEGAN
PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME SILIMAS IR GIL'3
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER St
SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4599.

NEPRALEISKIT

RETA PROGA
Dvieju šeimynų medinė staba su penkiu automobilių garažium, City Point, ant East Sixth Street, netoli L. St. Keturi kambariai ant pirmo augsto, penki ant antro. Maudynės, šiltas vanduo, elektra, priešakiniai pinai. Gera progą žmogui, kuris turi vieną arba daugiau automobilių arba užsiimančiam automobilių taisymu. R. odų atėdu netoli \$100 į mėnė. J. Kaina \$3,800. Matyk A. J. Kupstis, savininkas.

BARGANAS!
South Bostone Lietuviai jau beveik apipriko visas geriausias biznų vietas ir visi gerai gyvena. Pas mus šiomis dienomis pateko turbit patulinis geras kamapas South Bostone su gerai išdėtu biznu. Mes užtikriname jėi žmogus namas ketras suvaidinta ta bizn arba norintis išmokti, galės daryti gera gyvenimą. Biznų ir namas ant 2 šeimynų su trim kambariais užpalkai krautėvės. Rangių atėdu \$95.00 į mėnė. Biznų ir namas galima apiprikti už \$8000 o gal dar pigiau. Lengvoms išlygoms. Matyk A. J. Kupstis.

DORCHESTERY
Sesiu šeimynų medinė staba, su 4 kambariais, Yra garzas, elektra, šaldyt. pinai, vieta del gradų. Rangi atėdu \$160 į mėnė. P. \$14,800 lengvoms išlygoms. Matyk A. J. Kupstis.

SOUTH BOSTONE
Sesiu šeimynų medinis namas, 27 kambariai, Rangi atėdu \$740 į mėnė. Prekė \$4500. Lengvoms išlygoms. Matyk A. J. Kupstis.

LIUKAS PIRKTI ANGLIUS IR MALKAS
NEPAMIRSKITE, kad rudens ir žiemos laikas artina. Pabrastai imant angliai ir malkos pabrangsta, todėl neturite išleisti, įliukite savo dolerius". Kreipkitės pas **A. J. KUPSTIS** 322 WEST BROADWAY South Boston, Mass. Telephone So. Boston 1662-1373

PARSIDUODA GRAZI UKĖ
48 akrai žemės, didelis sodnas, trlobos, geriausia me padėjime, taipgi nauji ukiški įankiai, bei mašinerija, kaina \$12,000. A. P. Davulis, 336 Broadway So. Boston 20027

Naujų telefonų univ. 1483-1
A. O. SALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs da Universitatu, Cornell University su A. B. G. Washington Univ. su U. I. I. "Darbininko" Name. (2-ros lubos) 366 W. BROADWAY So. Boston, Tel. S. Boston 27

Diena ir naktį Tel. University 8831-W
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877-488 Cambridge St. Cambridge, Mass.

APTEIKA
Krautėvė galima gauti visokiu krautėvė ir žvėrių krautėvė. 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Diena ir naktį Tel. University 8831-W
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877-488 Cambridge St. Cambridge, Mass.

Klauskite apie musų dalini išmokėjimo plana.
POWERS & MEHEGAN
PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME SILIMAS IR GIL'3
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER St
SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4599.

CROSS COAL CO.
LAWRENCE, MASS.